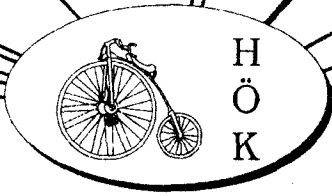

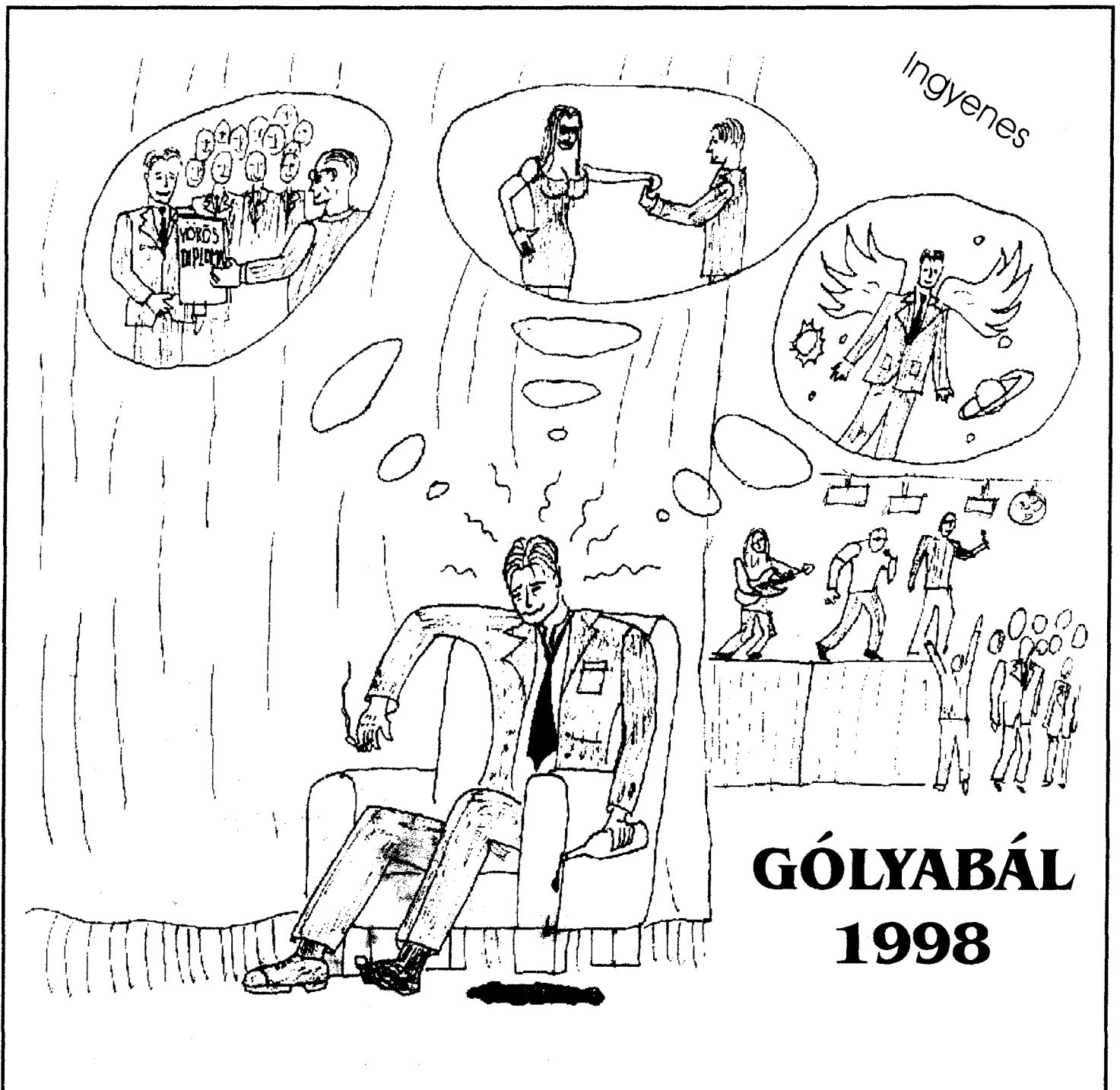
KÖZHÍR

47/3

'98 NOVEMBER

A BME KÖZLEKKARI HÖK LAPJA

GÓLYABÁL
1998

HÍREK RÖVIDEN

Október 22-én került megrendezésre a Közlekedésmérnöki Kar, a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar, a Természettudományi Kar és a Budapesti Tanítóképző Főiskola közös, nagyszabású és nagyszerű Gólyabál 1998 név alatt futó rendezvénye. Részleteket a 14-16. oldalon olvashattok.

*****

November 6-án Tudomány Napja, Nyílt Nap és TDK-konferencia volt a BME-n. A TDK minden eddiginél több résztvevővel, magas színvonalon bonyolódott, eredményhirdetés a Fórum a közlekedésről c. rendezvényen történt.

*****

November 7-én a Hallgatói Képviselő a KHVM, a Környezetvédelmi Minisztérium a szakma minden jelentősebb képviselőjének és a sajtó képviselőinek meghívásával megrendezte a Fórum a közlekedésről c. programot. A rendezvényen napjaink minden aktuális, a

közlekedéssel kapcsolatos téma felmerült. A részleteket a 8-9. oldalon találhatjátok.

*****

November 7-én tartotta Szege- den a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája rendes tisztújító közgyűlését, ahol Kutsera Tamás Gergelyt választotta elnöknek a magát újra nem jelöltető Skultéty Tamás helyett. Az új elnök a Pázmány Péter Katolikus Egyetem hallgatója, és szoros küzdelemben nyert a másik jelölttel, Kátay Gábor (Csokonai Vitéz Mihály Tanítóképző Főiskola) eddigi alelnökkel szemben. Az új elnökségben Nagy Péter villamos-kari és Molnár Szabolcs vegyész-kari hallgató is helyet kapott, és meg kell jegyezni az elnök személyéről szóló döntés esetén is megmutatkozott a BME ereje.

*****

November 24-én fórum lesz a mellékszakirány (szubmodul) választás segítésére. Helyszín a Baross Kollégium Díszterme. Minden ér-

deklődőt szívesen látunk.

*****

A Kollégiumi Bizottság és a Hallgatói Képviselőlet kidolgozta a lakhatási támogatás e félévre vonatkozó szabályait. Minden érdeklődőnek pályázatot kell beadnia november 18-ig. A pályázati kiírást a hirdetőtáblákon találhatjátok.

*****

A Kari Tanács javaslatára az Egyetemi Tanács dr. Zobory István tanszékvezető egyetemi tanárt – több évtizedes oktatói munkássága elismerésül – terjeszti fel az Apáczai Csere János Díjra. A díjat az Oktatási Minisztérium adományozza.

*****

A kari Hallgatói Képviselőlet Wintermantel Zsoltot, nemrég még hallgatói képviselőt, EHK-elnököt, jelenlegi Diákközpont igazgatót javasolja a „Pro Juventute Universitatis” elismerésre.

MűSajt

Nem, Kedves Olvasó, a fenti cím szerencsére nem az egyik műleveleseket, műspagettiket gyártó cég új terméke. A rövidítés a Műegyetemi Sajtóklubot takarja. A Klub október végén kelt életre, van SzMSz-e, elnöksége, így egy új színfolt az egyetemi öntevékeny körök palettáján.

A Klub célja a műegyetemi írott és elektronikus sajtó munkatársainak összefogása, segítése. A tervek között szerepel egy sajtóiroda létrehozása, szakmai és nyilvános programok szervezése. A Klubnak tagja lehet bárki, aki valamilyen sajtó körüli tevékenységet végez (újság, audió-, videostúdió, rádió) és rendelkezik egy klubtag ajánlásával. Ebből következik, hogy nem újságok, rádiók a Klub tagjai, hanem egyének. Elnök: Szilágyi Csaba (Impulzus), helyettesek: Gyenes Tamás (Impulzus) és Hornyák Tibor (Fiksz Rádió).

A MűSajt rendezvényeiről továbbiakban is tudósítunk. Ha érdekel a Klub munkája, akkor írhat a bme-sajto@impulzus.sch.bme.hu címre, vagy keresd Hofit vagy engem.

Egy kicsit hazai vizekre hajózva: gyertek, hozzatok cikkeket, csináljatok riportokat! Ugyanis az a célunk, hogy minél érdekesebb, színvonalasabb lapot tudjunk Nektek nyújtani. Ehhez viszont elengedhetetlenek a Ti írásaitok, ötleteitek, mert minél több ember írja a cikkeket, annál szélesebb látókörű, tartalmasabb lesz a lap. Ha jó vicced, fényképeid, rajzaid vannak, amelyeket szeretnél másokkal is megosztani, akkor hozd őket! VÁRUNK!

Kurucsó Balázs

Ha van valakinek egy 46/2-es felesleges KÖZHÍR-e, akkor legyen szíves hozza be a Szerkesztőségbe, mert ez hiányzik az archívumból!!! Köszönjük!

A KB JELENTI

Ismét üdvözlöm az összes kollégistát a KB nevében. Az elmúlt szám megjelenése óta eseménydús volt az élet környékünkön.

Az elején kezdve: a kollégiumban történt néhány dologi kárral járó vagyoni elleni bűncselekmény. A második emeleti lopások felvetették a kollégiumon belüli biztonsági intézkedések bevezetését. Ezzel kapcsolatban arra kérném az olvasókat, hogy velünk együtt gondolkodva menjünk végig a rendelkezésre álló lehetőségeken.

Mindenek előtt leszögezném: a KB és az állami vezetés intézkedései nem a kollégisták ellen, hanem értük vannak. Ha átgondoljátok, mennyi többletmunkával vagy többlet erőfeszítéssel jár az intézkedéseknek megfelelő magatartás, akkor rá kell jönnötök, hogy a kezdeti – az új dolgok megszokásával összefüggő – nehézségek után észre sem lehet venni. Ha a Baross Kollégium lakói egy közösség tagjainak érzik magukat, akkor ne az intézkedések vagy egymás ellen küzdetek, hanem próbáljátok meg egymással együttműködve megakadályozni a további hasonló események bekövetkezését.

Tehát: valaki valamelyik szobából valamit elemel. Ez a valaki vagy kollégista vagy nem. Ettől eltekintve a cuccot valahol ki kell vinni az épületből.

A cuccot az idegen azonnal ki akarja vinni. Erre két helyen van lehetőség, miután a kert kulcsát csak kollégista és csak kollégista igazolvánnyal veheti fel. Az egyik a főbejárat, a másik a gazdasági bejárat. A gazdasági bejárat kulcsát a hidegkonyha bérlői vehetik csak fel, amely kulcsfelvételt ezentúl szigorúan nyilván kell tartani. Amíg ez a bejárat nyitva van, addig a bérlőknek állandó felügyeletet kell biztosítani. De ha csak annyit is értünk el, hogy máshol nem mehetett ki a tettes az áruval, mint a gazdasági bejáraton, akkor is visszakereshető, hogy az ominózus időszakban ki vette fel a kulcsot, tehát a lehetséges felelősök köre rendkívül szűk lesz.

A másik hely a főbejárat. A főbejáraton keresztül kétféle dolgot lehet

kiadni: az egyik nagyméretű és értékes, a másik kisméretű és értékes. A nagyméretű és értékes dolgokat a KB nyilvántartásba veszi (illetve vette). Megjegyzés: vitás volt, hogy a számítógépeknél mi legyen az azonosító jel. Ezzel kapcsolatban nyitottak vagyunk és voltunk minden építő jellegű javaslatra. Bizonyos esetekben viszont csak kritika érte ezt a tevékenységet. Az építő jelleg sokkal nehezebb, mint a kritika, de sokkal szimpatikusabb is.

A nyilvántartásba vételnek nem lesz következménye, az oda felvett dolgokért nem kell fizetni, a KB társadalmi munkában végzi tevékenységét. A lista nem kerül illetéktelen kezekbe.

Ha ezentúl valaki ilyen dolgot ki akar vinni a főkapun, a portás egy úgynevezett kiviteli engedélyt kér tőle. Ez a rendszer egyébként évek óta működik a többi kollégiumban.

A kiviteli engedélyt a gazdasági irodában lehet beszerezni. Ha valami nagyon sürgős esetben az iroda nyitvatartási idején kívül kell ilyen papír, akkor a nevelőtanárokhoz érdemes fordulni. Ha valaki ilyesmit akar behozni, azt pedig adataival együtt a portás felveszi ebbe a nyilvántartásba.

Ha ilyen dolog eltűnik a szobából, akkor a listát akár tanúnak is lehetne esetleg hívni...

Most jönnek a kisebb méretű, de annál értékesebb dolgok. A személyes használatú, és az emberek által maguknál tartott cuccokat nem tartjuk nyilván, mivel értelmetlen. Az egyéb ilyen eltulajdonítása megakadályozásának lehetősége csak a bejáraton akár ki, akár be közlekedő egyének teljes ellenőrzése lenne. Ez sem igazán megoldható, de figyelembe véve, hogy a lopások 99.99 %-a hétvégén és munkaszüneti napon történik, ha ezeken a napokon a főkapu – hasonlóan a 23 és reggel 6 óra közötti időszakhoz – zárva lenne, akkor az ellenőrzés megoldható lenne. Ez csak a portások életét nehezítené meg, de hát nekik végül is ez a dolguk...

A fentiek miatt a portásokat keményen ellenőrizni fogjuk, és reméljük, hogy partnerekre találunk a kollégistákban. Az ő érdekükben. Előre is köszönjük.

Október 13-14-én volt az elmúlt évek egyik legsikeresebb Kollégiumi Napok rendezvénye. Legalábbis az első napról mindenképpen elmondható ez. Rengetegen voltak, rengetegen érezték jól magukat a vetélkedőkön, az Irigy Hónaljmirigy koncerten és a bulin. A vetélkedő nyertese egyébként a negyedévesek csapata volt (Angyi nagyon tetszett az ő testére szabott szerepben és öltözékben). Másodikként a másodévesek futottak be. Tőlük emlékezetes az „Érik a vessző...” opera típusú előadása. Az elsősök csapata üde színfoltja volt a programnak, én legalábbis nagyon szeretem őket. Mindez előre vetít egy k. jó Kari Napokat, de én azokat is nagyon szeretem.

A másnapi számháború és buli tapasztalata: nem érdemes kétnapos bulikat tartani, hacsak nem tudjuk valamilyen tartalommal megtölteni.

Mint páran láttátok, néhány ember, a közösségi munka – és az azért járó hála – iránt érzett rokonszenvüktől vezérelve, és emberfeletti munkát végezve megtisztították a kertet. A tavaszi munkálatokkal együtt talán egy szép, gondozott és rendezett parkja lesz a kollégiumnak, ahol beszélgetni, tanulni stb. is lehet végre.

Az előző KB oldal hatására sok ember jelentkezett a hálózatüzemeltetéssel kapcsolatban. A „BarossNet” felélesztésében a KB felhívása nyomán oktatók is közreműködnek, úgyhogy nemsokára... A közreműködőknek ezúton is hálás köszönetünket szeretnénk kifejezni.

Zárásképpen: mit gondoltok arról, hogy a hatod- és felsőbbévesek „foglalják a helyet” a többiek elől? Esetleg arról, hogy kevés elsőst vetünk fel? Miután a KB foglalkozik a felvételi rendszer igazságosabbá tételén, várjuk véleményeiket. Akinek van ilyenje, az juttassa el bármelyikünknek.

A legközelebbi viszontlátásig üdv:

Kollégiumi Bizottság

EHK tükör

„...Van itt nálunk hajcihő
kitűnő hangulat,
olyan, mint a vadnyugat
zene-bona, ricsaj...”
(Mézga család)

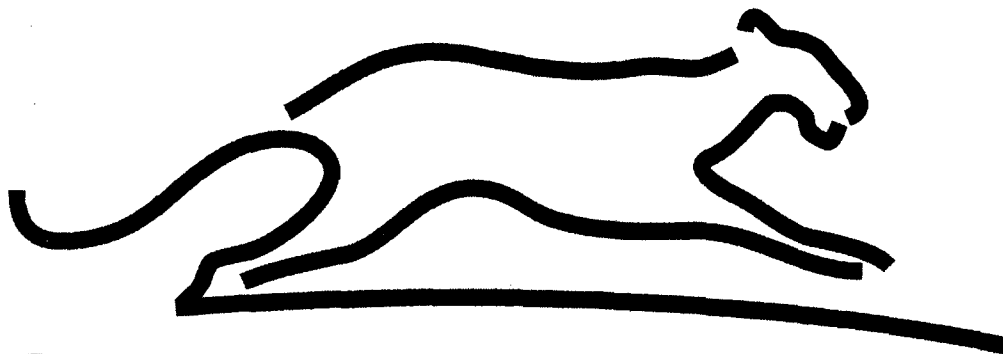
Beszéljünk az elmúlt időszak egyik legnevezetesebb péntekéről, a Nyíltnap és a TDK napjáról. Több hetes előkészítés után Mészáros Gábor, Tömösközi László és Fürjes Péter vezetésével reggel 8-kor a BME megnyitotta kapuit az ifjú tanulnívágók előtt. A kaput jó nagyra kellett tární, mert az érdeklődők száma jóval túlszárnyalta még az előző évek nem kisszámú látogatóit is. A messze földön híres Túró Rúdi szórásban csak az igazán lelkesek részesültek; ki korán kel, aranyat le! De a többieknek sem kellett szomorkodniuk, hiszen kárpótolta őket a lézershow, a fizikai kísérletek, a hologram-kiállítás, a próbatesztek fizikából és matematikából, valamint a karok lelkes és rábeszélő előadásai a náluk folyó magas szintű képzéséről.

Ezzel párhuzamosan zajlottak a szintén magas szintű TDK – előadások, melyek közül sok kiemelkedően jó alkotásnak is fűltanúi lehettek a büszke témavezetők, és a végére már kissé fáradt, de továbbra is lelkes értékelő bizottság. Az eredményhirdetések még aznap este elhangzottak, ahol a díjazottak pénzbeli jutalomban, a legjobbak pedig rektori és dékáni különdíjban részesültek. Gratulálunk mindenkinek!

Most pedig komorabb témákról. A héten megjelent a TVSZ módosítására vonatkozó ötödik verzió, november 23-án kerül előterjesztésre az Egyetemi Tanácson.

FIGYELEM! Nagyon fontos, hogy idéntől lehetőség nyílik **lakhatási támogatás** elnyerésére azon hallgatók számára, akik az 1998/99-es tanévre kollégiumi férőhelyet igényeltek, de elutasításban részesültek. Ehhez azonban pályázatok kell, úgyhogy figyeljétek a kari kiírásokat!

Kata, Adri

TIGRA COMPUTER

ComputERTEX Kft.

NETWORK SZAKÜZLET – hálózatépítőknek, rendszergazdáknak

1061 Budapest, Lázár u. 9. Tel: 331-2989, 247-7073 Az Opera mögött, az Arany J. u. metrótól 1 percre

UTP - FTP- Patch és coax kábelek, csatlakozók, szerelvények, szerszámok, LAN teszterek, aktív eszközök: Ailled Telesyn, COMPEX, SMC, 3COM, KTI Networks, HP és Compaq termékeiből; ISDN telefonhálózati anyagok, eszközök; QUANTE ISDN kisközpont már 89 990, – Ft + Áfa-tól

BME ÖSZTÖNDÍJ

Előző havi számunkban a kari BME ösztöndíj pontozási rendszere hibásan jelent meg. Tévedésünkért elnézést kérünk, az alábbiakban közöljük a helyes táblázatot. (A Szerkesztőség.)

HK tagság

üléseken való részvétel:	0-20
Kari Tanácson való részvétel:	0-5

KB tagság

üléseken való részvétel:	0-12
--------------------------	------

TTK Kari Tanács:

0-5

KDJB, Oktatási-Nevelési Bizottság, egyéb ad-hoc bizottság:

0-10

Fegyelmi Bizottság, Gazdasági Bizottság, Tanulmányi Bizottság, Jegyzetbizottság:

0-5

Öntevékeny körökben végzett tevékenység:

0-10

DSK, ESB, DSB, IRON HOOK, BAROSS MOZIKÖR:

0-15

IAESTE Helyi Bizottság:

0-20

Köz hír

felelős szerkesztő:	0-20
főszerkesztő:	0-20
olvasószerkesztő:	0-12
tördelőszerkesztő:	0-20
rajzoló:	0-12
egyéb:	0-8

Tanszéken végzett tudományos szakmai tevékenység, demonstrátori munka:

0-10

Közéleti tevékenység:

	Hallgatói Képviselő	Kollégiumi Bizottság
elnök	0-15	0-10
gazdasági felelős	0-15	0-10
diákgondnok	-	0-10
kultúr felelős	0-5	0-5
marketing felelős	0-5	-
oktatási és tanulmányi felelős	0-10	-
sport felelős	0-5	-
EHK képviselő	0-15	-
iroda felelős	0-8	-

Programszervezés:

	főszervező
Kari Hetek	0-30
Gólyabál	0-30
tavaszi tábor	5
Gólyatábor	5-15
választás	2-3
Kollégiumi Napok	5-10
beköltözés	3-5
csatábárdás	5
ballagás	8
felezőbuli	5
programonként egyéb szervező	0-20

Az egyes programok társrendezői között a rendezvény főszervezőjének adható pontszám 100 %-a osztható fel a főszervező javaslata alapján.

Tárgyfélévben szerzett nyelvvizsga:

	A	B	C
második középfokú	8	8	16
felsőfokú	12	12	24

TDK tevékenység:

	I. helyezés	II. helyezés	III. helyezés
országos	15	10	5
egyetemi	15	12	10

Egyéb jutalom:

0-10

A KTE novemberi hírlevelében újra találkozhatunk konferenciákra való felhívásokkal, illetve, megtaláljuk a szakmai lapok tartalmát. A következő oldalakon ezekről adunk rövid tájékoztatót. További felvilágosításért forduljatok dr. Tóth Jánoshoz a Közlekedésüzemi Tanszéken.

Időpont	Konferencia neve	Rendezők	Helyszín	Tervezett Létszám (fő)	Részvételi díj (Ft/fő)
1. 1998. 11. 05-06.	Közlekedési Szövetségek (KSZ) létrehozása Magyarországon	Városi Közlekedési Tagozat Vasúti Tagozat Gépjármű-közlekedési Tagozat Nógrád Megyei Ter. Szerv. FKI Szakosztálya	Salgótarján	120	18.200 –
2. 1998. 11. 17-18.	Személyszállítás '99 konferencia	Zala Megyei Ter. Szerv. Somogy Megyei Ter. Szerv. Tolna Megyei Ter. Szerv.	Alsópáhok	100	20.500 –
3. 1998. 11. 18-20.	XIII. Nemzetközi Szállításszervezési konferencia	Általános Közlekedési Tagozat Közlekedésgazdasági Szakosztály Logisztikai m. bizottság	Balatonvilágos	95	29.300 –

SZAKOSZTÁLYOK ÉS TERÜLETI SZERVEZETEK PROGRAMJA

1. 1998. 11. 16. hétfő 14 óra	Fuvaroztatók és Szállítványozók Fóruma vezetőségi ülés Székely András (KHVM) tájékoztatója a fuvaroztatói, szállítványozói feladatokról	Találkozás: MTESZ Székház 1055 Bp. Kossuth L. tér 6-8. IV. em. 427.
2. 1998. 11. 17. kedd 14 óra	A Közlekedésjogi és Igazgatási Szakosztály szervezésében előadás. Téma: A közlekedésrendészeti munka súlypontja, jogi anomáliák. Előadó: dr. Komáromi Endre r. ezredes, főoszt. vez. BRFK Közlekedésrendészeti Főosztály Előadás: Új büntetőeljárás törvény és a közlekedési baleseti bűntügyek. Előadó: dr. Bócz Endre fővárosi főügyész	MTESZ Székház 1055 Bp. Kossuth L. tér 6-8 IV. em. 427.
3. 1998. 11. 17. kedd 14 óra	A KTE Hajózási Tagozat szervezésében előadás: Mentési tevékenységek, eljárások a folyami úszóművek lékesedésével kapcsolatban. Ea.: Székely László okl. gépész, hajómérnök	MAHART V., Apáczai Cs. J. u. 11. II. emeleti tanácsterem
4. 1998. 11. 19. csütörtök 9:30	A MÉASZ, a KTE Mérnöki Szerkezetek Szakosztálya és az ÉTE közös szervezésében konferencia: Az építési fémszerkezetek korrózióvédelme A konferencián 7 előadás hangzik el. Jelentkezési határidő KTE tagoknak 1998. 11. 05. (jelentkezési lap a MÉASZ titkárságon a 201-6682 számon kérhető) részvételi díj egyesületi tagoknak 3.500 – Ft, senioroknak ingyenes	MTESZ Budai Székház Budapest, II. Fő u. 66. 700. terem
5. 1998. 11. 20. csütörtök 9 óra	A KTE Mérnöki Szerkezetek Szakosztálya és a BME Acélszerkezetek Tanszéke szervezésében XX. Acélszerkezeti Ankét Program: Elnöki megnyitó Dr. Platthy Pál – dr. Verőci Béla (BME): Az Acélszerkezeti ankétok történetéről Dr. Iványi Miklós (BME): Az Építőmérnöki Kar új tantervéről Dr. Dunai László – dr. Platthy Pál (BME): Vasúti hidak fáradásvizsgálatának problémái Vörös József (MÁV Vezérigazgatóság): Vasúti forgalmat lebonyolító dunai hídjaink helyzete Dr. Knebel Jenő (PONT-TERV Rt.) – dr. Szatmári István (BME): A vasúti-közúti bajai Duna-híd átépítése	BME Építőipari Laboratórium 215. Bp. XI., Bertalan L. u. 2., bejárat a Z épületen keresztül
6. 1998. 11. 26. csütörtök 14 óra	A KTE Városi Közlekedési tagozat Városi Vasutak Szakosztálya szervezésében előadás: A csepeli HÉV vonal 1998. évi rekonstrukciója Előadó: Hidasi Sándor, üzemvezető (BKV Rt. HÉV Üzemigazgatóság)	Népstadion Irodaház XIV., Hungária krt. 46. V. épület, I. em. 164.

Lapszemle

Közúti és Mélyépítési Szemle 1998. október

Dr. Farkas József: A Budapest-Ferihegy repülőtér új 2B jelű utasforgalmi épületének és kiszolgáló infrastruktúrájának megvalósítása

Bretz Gyula – dr. Lengyel Endre: Az UVATERV Rt. részvétele a Ferihegyi repülőtér fejlesztési munkáiban

Táskai Tünde – dr. Horváth Andrásné: A légiforgalmi és a közúti előtér tervezése a Ferihegy 2B terminálnál

Juhász Imre: A 2B terminál épület alapozása

Földváry Kálmán – Székely Veronika: A közúti előtérhid és a gazdasági alagút

Beke Imre: Budapest-Ferihegy 2B repülőtéri terminál bővítésével kapcsolatban vízgazdálkodási fejlesztések

Szathmáry András: Vezetékes gyengeáramú irányítástechnikai hálózati rendszerek és egyéb létesítmények fejlesztése a 2B terminál bővítése során

Dr. Boromisza Tibor: Az aszfaltburkolatok reflexiós repedéseiről

Meszlényi Zsolt: Horgonyozott részfalszerkezetek tervezésének, teherbírási méretezésének néhány kérdése, különös tekintettel az EUROCODE 7 ajánlott biztonsági tényezőire

Dr. Köllő Gábor – László Ferenc: Nagy fesztávú közúti öszvérhídszerkezet

Német és angol nyelvű recenziók.

Közúti és Mélyépítési Szemle 1998. november

Szerkesztőség: A Budapest-Ferihegyi repülőtér új 2B jelű utas termináljának létesítésének fő szereplői

Fogarasi Richárd: A 2B terminál generálkivitelezői munkái: SFFAC

Rod McLeod – Kurt Metin – Lászlóné Márkus Judit – Nagy Béla: A projektvezető Mérnök (MMM) szerepe és feladatai a 2B terminál építésénél

Mikó István: A TRANSINVEST-Budapest Kft. mint Független Mérnök szerepe a beruházás megvalósításának az ellenőrzésében

Mayer András – Vas Pálné: A Ferihegy 2B terminál mélyépítési munkáinak megvalósítása

Sidó Szabolcs: A Ferihegy 2B terminál épület és előtéri híd alapozási munkái

Korpás Rudolf – Németh Imre: A Ferihegy 2B jelű utas terminál előtti közúti előtérhid bővítése és felújítása

Dióssi László: Az ivó- és tűzoltóvíz vezetékek, valamint a csapadék- és szennyvízcsatornák építése a Ferihegy 2B terminál bővítésénél

Bán Lajos – Ferenczi Imre – Vaár Péter: A Betonútépítő N. É. Rt. Technológiai és minőségbiztosítási munkái a Ferihegy 2B terminál bővítésénél

Dr. Boromisza Tibor: Az aszfaltburkolatok reflexiós repedéseinek tárgyában tartott III. Nemzetközi Konferencia eredményei (Maastricht – 1997)

Dr. Bite Pálné: Hatékony zajcsökkentés új formai kialakítású zajárnyékoló fallal

Német és angol nyelvű recenziók.

Közlekedéstudományi Szemle 1998. november

Dr. Köllő Gábor: A sín sztochasztikus igénybevételének szabályozása

Dr. Györe István: Földút – szilárd burkolatú út – elsőbbség
Antoni Alfonz – Juhász Péter: Az informatika fejlesztő hatása a TOTALGÁZ-nál az elosztási logisztikára

Dr. Unyi Béla Tibor: Az idei évben 150, 125 és 100 esztendő vasútvonalaink

Pammer László: Néhány észak-déli vasúti kapcsolat az Alpok-Adria tájon

Melléklet: Európai Unióhoz való csatlakozás

Dr. Rixer Attila: A vasúti regionalizálás európai gyakorlata és hazai irányai (6. rész)

Kelemen Zsolt: Légitársasági informatikai rendszerek kapcsolati modellje

Városi Közlekedés 1998. december előzetes

Dr. Monigl János – Nagy Endre – Berki Zsolt: Egyéni választási modellek Budapest személyforgalmának tér-idő-költség meghatározásához

Dr. Klár András – Verő András: Az informatika újjászervezése a Budapesti Közlekedési Részvénytársaságnál III. – A Transit projekt megvalósítása (folytatás)

Dr. Debreczeni Gábor: Forgalomtechnikai mérések kisszámítógéppel

Hajdú Sándor: A közúti forgalom zajhatásának néhány sajátossága.

Dr. Gyenes Károly – Zemlényi Zoltán: A római metró „A” vonalának új forgalomirányító rendszere

Dr. Jászerey Melinda: A portugál autóbusz-közlekedés privatizációjának ellentmondásos hatása

Diplomatervek, diákköri munkák.

Hírek és közlemények.

Nemzetközi Szemle.

„Fórum a közlekedésről”

a Közlekedésmérnöki Kar Hallgatói Önkormányzatának rendezvénye,

1998. november 7.

Nem kevés optimizmus és valamiféle „szombat délutáni – szakmai – láz” kellett ahhoz, hogy a rendezvény sikerét biztosítani tudjuk. Az előjelek vegyesen alakultak: a közlekedési tárca igen pozitívan állt hozzá a dologhoz, legkevesebb egy helyettes államtitkára, legtöbb: a miniszterre számíthattunk. A környezetvédelem miniszteriális vezetői teljesen elzárkóztak mindennemű ígérettől is, egyéb szakmai szervezetek vegyesen bíztattak és készítették kevés reményre; hasonlóképp a sajtó is. Végül a dolgok a vártnál jobban alakultak: a KHVM-et Gyurkovics Sándor közigazgatási államtitkár és Kazatsay Zoltán közlekedési „szakos” helyettes államtitkár képviselte, megjelentek a Közlekedési Főfelügyelet, a MÁV, a MALÉV, az LRI, a HUNGAROCAMION, a Volánbusz, a HUNGAROKOMBI, a Közlekedéstudományi Intézet vezetői, képviseltette magát a Magyar Közúti Fuvarozók Egyesülete, valamint üdvözölhettük körünkben a TV3 és a Duna TV riportereit is. Az egyetem vezetését Horvai tudományos rektorhelyettes úr és néhány kar dékánhelyettese képviselte, a kari vezetés szép számban volt jelen, élén a dékán asszonnyal.

Hallgatóság: erről kissé később...

A HÖK, mint házigazda nevében Farkas Gyula tartott üdvözlő beszédet. Ezután karunk dékánja vázolta a Kar, mint a szakmai képzés kínálati oldalát nyújtó egyetem tevékenységeit, az oktatás rendszerét és jellemzőit.

A Fórum bevezető exozéját Gyurkovics Sándor államtitkár tartotta. Ebből a következő rövid összefoglalót adjuk:

- Az EU csatlakozási tárgyalások 1998. november 10-től (I. „menet”) és 1999. március elejétől (II. „menet”) lesznek megtartva;
- Legutóbbi EU ügybeni tárgyalások alapján meggyőződés, hogy a 2002. január 1-i csatlakozás realitás inkább, mint a későbbi időpontok;
- A '96 évben elfogadott Közlekedéspolitikai Koncepció modernizálásra szorul. Lehet, hogy erre formálisan nem lesz idő, de a gyakorlatban ez kifejezésre jut.
- Fő feladatok a közlekedésfejlesztés területén:
  1. a páneurópai közúti és vasúti „folyosók” fejlesztése Magyarországon, beleértve a Dunát és „Ferihegyet” is.
  2. A magyar közlekedési szolgáltatók (cégek és intézmények) versenyképességének biztosítása.

Ad 1 - Jelentős autópálya/autóút építést kell megvalósítani (1500 km összesen, ez jelentős részben autóút, amely a franciaországi autópályákhoz hasonlít annyiban, hogy kétsávos + előzsáv, de eltérő, hogy nem közforgalmú, hanem különszintű kereszteződéseket tartalmaz;

- Vasúti fővonal korszerűtételek: min.120 km/óra menetrendi sebesség (Budapest-Kelebia; szlovén összeköttetés; ÉK-DNY irány)
- Duna: víziút és kikötő fejlesztés kell
- Ferihegyi reptér: európai térségi elosztó forgalmi szerep, (tehát) a MALÉV-et is fejleszteni kell.

Fő célkitűzés: A nemzetközi forgalombani szerep megtartása/bővítése.

Ad 2 - Szelekcióval kell számolni, de nem szabad hagyni, hogy versenyképesség hiányában háttérbe szoruljanak a magyar résztvevők a szállítási piacokon, bel- és külföldön.

Lehetőségek: állami védőernyő: csatlakozás után nem/alig tartható;

Kényszer és támogatás: szabályozás és közvetett és közvetlen támogatások – ezt lehet alkalmazni leginkább;

Derogáció: legfeljebb 3-5 évig lehetséges, de nem kedvező, ha nem akarunk „másodrendű” fogságot;

A kérdéseket, amelyeket – sajnos, csak egyet kivéve – a szakma és az egyetem képviselői, és nem a hallgatók tettek fel, Gyurkovics és Kazatsay államtitkárok válaszolták meg. Különösen elismerésre méltóak Gyurkovics államtitkár úr készséges és alapos válaszai, hiszen megelőzőleg három napi kialvatlanságot szenvedett el, mint árvízvédelmi kormánybiztos.

A válaszok közül a következőket emelnénk ki:

- Az útalap közlekedési felhasználhatósága nem változik amiatt, hogy költségvetési fejezeten belül célelőirányozottá válik. (A nettó összeg előreláthatóan emelkedik.)
- A járműállomány rekonstrukciójához közvetlen hozzájárulást igen korlátozottan lehet biztosítani a közúton. Fő cél a közvetett támogatás és ösztönzés. Eddig ez a nemzetközi teherforgalomban résztvevő közúti járműveknél volt igen eredményes: az EU előírások (környezetvédelem!) üzemeltetési feltétellel tétele 1,5-2-szeresére növelte idén az új, korszerű járművek beszerzését. Az autóbuszok tekintetében egyelőre nincs megfelelő javulás.
- 1 Ft autópálya beruházás 3 Ft-nyi gazdasági aktivitás növelő hatással jár. Az autópálya díjak tekintetében átmenetileg vegyes (matrica, bérlet, eseti fizetés) megoldásokat, távlatban megtett úttal arányos díjat kívánnak bevezetni; utóbbi EU koncepció is.
- A Hungarocamion 290 db új, Volvo kamiont szerez be; így '99 tavaszára 800 db EU 2 környezetvédelmi normának eleget tevő kamionja lesz. Létszámot csökkentenek, 100 fő karbantartójukat „outsourcing”-olják a „Volvo Hungary”-hoz. (Ezt Horváth Miklós HC vezérigazgató mondta el.)

- Fontos, hogy a tervezett magyar derogációs indítványok ne szivárognak ki. A finn példát kell követni, nem az osztrákot.
- Az EU tárgyalásokon először a tengerhajózás és a légi közlekedés kerül szóba, ezek nem annyira nehezek. A vasút tekintetében derogációt kell kérni. Elsősorban a hálózati infrastruktúránk problematikus (belvízi hajózás, közút). Ezek rendkívüli ráfordításokat igényelnek. Vitaképesek akarunk lenni, nem akadályozók a csatlakozásnál.
- A közúti autóbusz-közlekedést a BKSZ-en belül – valószínűleg – támogatni fogják. Emellett alapos menetrendi egyeztetés kellene a BKSZ-hez.
- A négyes metró nem végleg kerül le a napirendről. A KHVM feladata, hogy javaslatot tegyen a felszíni közlekedés fejlesztésére.
- A BILK I tender alatt áll, fejlesztése '99-ben felgyorsul, ha az új szervezetek és az új befektetők kérdései rendeződnek.
- Tomcsányi István, a HUNGAROKOMBI" vezérigazgatója felajánlást tett, hallgatókat is bevonó kutatása a kombiforgalom fejlesztésére.

A Fórum kávészünetét követően került sor a TDK díjkiosztásra. Sajnálatos, hogy a díjkiosztásra eljöttek nem járták meg a Fórum végét, hanem díjaik átvétele után azonnal távoztak, mintegy érdektelenségüket kifejezve. Nagy „égés” volt ez a Kar számára, mind a KHVM vezetői, mind a rektorhelyettes úr előtt.

Ezzel együtt a Fórum szép szakmai sikert hozott, mert a kellemetlen epizód után jó légkörű volt a folytatás is. Reméljük ezt a biztató kezdetet még jobb ismétlések követik.

Dr. Magyar István

Fórum és TDK

A Fórum a Közlekedésről című rendezvényünkön részt vett, illetve sajnálatos módon részt nem vett hallgatókhoz szeretnék néhány keresetlen szót szólni.

A Fórum a Közlekedésről és a TDK díjkiosztásának összevonása a Hallgatói Képviselőtagjainak fejében fordult meg először, amit később a kari vezetés is támogatótt. Arra gondoltunk, hogy – mivel a Fórumot szakmai jellegűnek szántuk – a kar tudományos tevékenységébe bekapcsolódó hallgatóknak lehetőséget biztosítunk arra, hogy megismertethessék magukat és tevékenységüket a közlekedésben aktívan részt vállaló cégek vezetőivel, képviselőivel: ezzel mintegy emelve a TDK rangját, másrészt jobban elismerve a hallgatók plusz szakmai tevékenységét. Lehetőség nyílt volna a Fórum utáni állófogadáson – ahova még a hallgatók is meghívást kaptak – az ismerkedésre; szakmai gyakorlat, újabb TDK téma, esetleg egy későbbi állás lehetőségeinek megvitatására.

Sajnos a Fórum időpontja elég szerencsétlenül november 7-ére, szombatra esett, de kénytelenek voltunk a közlekedési miniszter időrendjéhez alkalmazkodni. Mindezek ellenére szomorúan vettem tudomásul, hogy a Közlekedésmérnöki Karon – pár hallgatót leszámítva – úgy tűnt, a résztvevő hallgatókat nem érdekelték a szakmai kérdések. A TDK Fórumra hozásának másik nem titkolt célja az volt, hogy ezzel legalább a TDK dolgozatot írók legyenek

jelen a rendezvényen. Elképedve láttam, hogy a TDK díjkiosztója után szinte egy emberként állt fel mintegy 30-40 jelenlévő érintett, és hagyta el a termet, ezt a vállalatvezetők később szövé is tették. Érthetetlen volt részükről – tegyük hozzá teljes joggal –, hogy a karunkon tanuló hallgatók közül még az „elitnek” számító (hiszen Tudományos Diákköri Konferencián vettek részt) majdnem „kész” mérnökök is csak ennyire (semennyire sem) érdeklődnek a közlekedés jövőjéről, fejlődési lehetőségeiről.

Azt hiszem, elmondhatom, részt vettem már néhány kari rendezvényen, de egy-egy ilyen érdektelenség, blamázs után mindig elgondolkodom azon: érdemes-e időt, energiát, pénzt áldozni rendezvények szervezésére; érdemes-e Kollégiumi Napokat, Szakmai Fórumot, Ballagást, Kari Napokat és más eseményeket rendezni, vagy hagyjuk az egészséget...

Csak úgy mellékesen megkérdezném: hogyan, milyen módon tárgyaljunk, érveljünk felelősségteljesen kari és egyetemi vezetőinkkel – például csak a két legfontosabbat a TVSz vagy a „Juttatás, térítés” szabályzatait említve –, miként szerezzünk egyre több beleszólást, véleményezési és egyetértési jogot dolgainkba, anyagilag is támogatni tudó mecénásokat és támogatókat, ha esetenként ilyen szegénységi bizonyítványt állítotok, állítunk ki magunkról.

Elgondolkodtató!

Krázli Zoltán

I. díjas dolgozatok

	név, évf.	cím	konzulens	TSz.	bir.	elő.	össz.	díj
1.	Dóra Sándor, Sudár Tamás V. évfolyam	Mikroszámítógépek szoftver és hardver tesztje PC-n monitorprogram segítségével	dr. Rác Gábor egyetemi adjunktus	Közl. Autom.	45	20	65	I. 20000
2.	László Tamás V. évfolyam	Kényszerhelyzet kezelése a légitársaságok üzemeltetés-irányításában	dr. Mészáros Péter egyetemi adjunktus	Közl. Üzemi	42,5	20	62,5	I. utazás
3.	Csiszár Csaba V. évfolyam	Közforgalmú közlekedési eszközre vonatkozó számítógépes útiterv	dr. Westsik György egyetemi magántanár	Közl. Üzemi	45	20	65	I. 20000
4.	Dóra Sándor V. évfolyam	Alacsonypadlós autóbusz bal oldali oldalvázának végeeselemes modellezése héjelemekkel	dr. Szőke Dezső egyetemi docens Petrovics J., NABI Rt.	Jmváz és Könny. sz.	45	18	63	I. 20000 + Rektori díj
5.	Pintye Ferenc IV. évfolyam	Bepattanó kötés vizsgálata végeeselem módszerrel	dr. Thamm Frigyes egyetemi docens dr. Borbás Lajos tudományos főmunkatárs	Gépele- mek	42,5	18	60,5	I. 20000
6.	Gábrriel Zoltán V. évfolyam	A Minibusz Szolgálat elemzése	dr. Legeza Enikő egyetemi docens	Közl. Gazd.	42	19	61	I. 20000
7.	Ailer Piroska V. évfolyam	Kis kétáramúsági fokú gázturbinás hajtómű fordulatszám szerinti szabályozásának dinamikai analízise	dr. Sánta Imre egyetemi docens	Rep.g. és Hajók	43	18	61	I. 20000

II. díjas dolgozatok

ssz	név, évf.	cím	konzulens	tsz.	Bir.	elő.	össz.	díj
1	Farkas Zsolt, Kesik Lajos IV. évfolyam	Grafikus felhasználói interfész fejlesztése komplex - hibafa - analízis rendszerhez	Szabó Géza egyetemi tanársegéd	Közl. Autom.	44	17	61	II. MATAV
2	Tánczos András V. évfolyam	Inverz inga LQ szabályozása	dr. Bokor József egyetemi tanár Kovács Gábor SZTAKI	Közl. Autom.	44,5	18	62,5	II. 16000
3	Rónai Péter IV. évfolyam	Közúti forgalmi menedzsmentintézkedések hatásvizsgálata német kutatóintézeti tapasztalatok alapján	Kövesné dr. Gilicze Éva egyetemi tanár	Közl. Üzemi	41	18	59	II. Innotech
4	Osváth Enikő V. évfolyam	Targoncás kiszolgálású darabárus raktárak optimális méreteinek megválasztása	dr. Tamai Júlia egyetemi docens	Közl. Üzemi	45	16	61	II. 16000
5	Krázli Zoltán V. évfolyam	Egy szállítmányozó cég tevékenységének informatikai vizsgálata	dr. Tóth János egyetemi adjunktus Andrások Szilárd, Milos és Társai Kft.	Közl. Üzemi	41,5	19	60,5	II. 16000
6	Szél Attila V. évfolyam	A termelési és fuvarszervezési folyamatok kapcsolódásának helyzetfelmérése a HEAVYTEX Újszegedi Szövő Rt.-nél	dr. Tóth János egyetemi adjunktus	Közl. Üzemi	44	15	59	II. Pro-progressio
7	Bazsó György V. évfolyam	Haldex automatikus féktűnállító karok újabb alkalmazási lehetőségei	dr. Varga Ferenc egyetemi adjunktus	Gépjár- művek	43	18	61	II. 16000
8	Bazsó György V. évfolyam	Tehergépjármű kismintás modellezése II.	dr. Szőke Dezső egyetemi docens	Jmváz és Könny. sz.	43	14	57	II. 16000
10	László Tamás V. évfolyam	Decision making situations at Airline Operations Control Döntési szituációk a légitársaságok üzemi irányításában	dr. Legeza Enikő egyetemi docens	Közl. Gazd.	40,5	17	57,5	II.
11	Beck Krisztián V. évfolyam	4 pont tájékozódás vizsgálata vezetőnélküli targoncák lézernavigációjánál	Mármárosi István doktorandusz	Építő és Anyag.	41	19	60	II. 16000

III. díjas dolgozatok

ssz	név. évf.	cím	konzulens	tsz.	Bír.	elő.	össz.	díj
1	Kis Z. Bence. Koleszár Péter III. évfolyam	Számítógépes grafika néhány elektrotechnikai folyamat ábrázolásának szolgálatában	dr. Kloknicser Imre egyetemi adjunktus	Közl. Autom.	43	17	60	III. 12000
2	Daróczy István V. évfolyam	Városi áruszállítás környezeti hatása	dr. Tarnai Júlia egyetemi docens	Közl. Üzemi	43	12	55	III. 12000
3	Osváth Enikő V. évfolyam	Intelligens közlekedési rendszerek	dr. Westsik György egyetemi magántanár	Közl. Üzemi	41	16	57	III. 12000
4	Kereszty Balázs V. évfolyam	Keverékképzés vizsgálata kétütemű benzinnemű motoron	dr. Finichiu Liviu egyetemi adjunktus	Gépjár- művek	39	17	56	III. 12000
5	Lovas László V. évfolyam	Klingenberg-fele ciklopalloid kupkerek-fogazat modellezése	dr. Márialigeti János egyetemi tanár Cseke József okl. gépm.	Gépele- mek	39	17	56	III. 12000
6	Székelly-Simon Barna V. évfolyam	Értékeléssel történő önköltségesökkenés a közlekedésben	dr. Legeza Enikő egyetemi docens	Közl. Gazd.	38,5	18	56,5	III. 12000
7	Szűcs Kálmán IV. évfolyam	A költségtérítési lánc általános meghatározása az áru fuvarozásban, illetve ennek speciális esete a gyorsszolgálatok esetében	dr. Magyar István egyetemi docens	Közl. Gazd.	39	18	57	III. 12000
8	Baumgartner Norbert. Vámosi Attila II. évf.	Grafikus interaktív felület kidolgozása AD-kártya kezeléséhez	dr. Rác Kornélia egyetemi adjunktus dr. Vonhauser Olivér egyetemi adjunktus	Építő és Anyag.	40	17	57	III. 12000

Jutalmazottak

ssz	név. évf.	cím	konzulens	tsz.	Bír.	elő.	össz.	díj
1	Herczeg Szabolcs IV. évfolyam	CNC oktatógépek számítógéppel segített programozása és program szimulációja	dr. Takács János egyetemi tanár	Gépip. Techn.	41	17	58	k.ut. 5000
2	Vázsonyi Miklós II. évfolyam	A COFINEC Hungary Rt.-Petőfi Nyomda logisztikai rendszerének elemzése és fejlesztési kérdései	dr. Magyar István egyetemi docens	Közl. Gazd.	37	14	51	k.ut. 5000
3	Turkovic Dóra V. évfolyam	Légi logisztika. A légi áruszállítás folyamata	dr. Legeza Enikő egyetemi docens	Közl. Gazd.	38,5	13	51,5	k.ut. 5000
4	Dér Balázs V. évfolyam	Menetrendkészítés információs rendszerének felmérése	dr. Tóth János egyetemi adjunktus	Közl. Üzemi	42,5	14	56,5	k.ut. 5000
5	Jánosi István. V. évf. Nagy Gyula Márk. Urbán Zsombor V. évf.	Kétütemű Otto motorok kipufogórendszer	dr. Finichiu Liviu egyetemi adjunktus	Gépjár- művek	31,5	15	46,5	k.ut. 5000 + 6000 kp
6	Szabó Akos II. évfolyam	Az alumínium eutektikus forrasztásainak anyagtudományi alapjai	dr. Lovas Antal egyetemi docens	Gépip. Techn.	40	15	55	k.ut. 5000
7	Nagy Attila II. évfolyam	Az alumínium lézeres forrasztathóságának előkészítő vizsgálatai	dr. Lovas Antal egyetemi docens	Gépip. Techn.	38	15	53	k.ut. 5000
8	Kadocsa András II. évfolyam	Városi autóbusszok alternatív hajtásai	dr. Legeza Enikő egyetemi docens	Közl. Gazd.	28	17	45	k.ut. 5000
9	Tóth Erika V. évfolyam	VTOL légi járművek és repülőterek üzemeltetése	dr. Legeza Enikő egyetemi docens	Közl. Gazd.	34,5	17	51,5	k.ut. 5000
10	Kerekes Imre V. évfolyam	Járműparkban használt modellező rendszerek	dr. Márialigeti János egyetemi tanár	Gépelemek	30	18	48	k.ut. 5000
11	Szigeti Ádám IV. évfolyam	Közlekedésirányítási rendszerek és integrált közlekedésmenedzsment; az alkalmazás lehetősége az M0 autópályán	dr. Tóth János egyetemi adjunktus dr. Debreczeni Gábor tudományos munkatárs	Közl. Üzemi	32	8	40	Tudós lexikon
12	Rovák Péter V. évfolyam	Ives rekeszhorony feszültséggyűjtő hatásának vizsgálata véges elemes módszerrel	dr. Török István egyetemi adjunktus	Gépelemek	30	12	42	Tudós lexikon
13	Náday Csaba II. évfolyam	A kísérleti hajócsatorna helyreállítása és modernizációja	Hadházi Daniel egyetemi tanársegéd dr. Rác Gábor egyetemi adjunktus Varga Balázs tud. mtárs	Rep. gép. és Hajók Közl. Autom.	25	12	37	Tudós lexikon

60 éves a Közlekedéstudományi Intézet

Országos Automobilkísérleti Állomás... ezen a néven jött létre az az intézmény, amelyet a mai Közlekedéstudományi Intézet Rt. jogelődjeként tekinthetünk. Egészen pontosan 1938. augusztus 1-i hatállyal, a 8.134/1938. X. K.K.M. számú rendelettel hozta létre a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter.

Néhány pont az alapító rendeletből, az Állomás feladatait illetően:

„a hazai gyártású gépjárművek és a hazai gyártású gépjármű alkatrészek, tartozékok és felszerelési cikkek minősítő vizsgálatára a hazai közlekedési és közforgalmi igények, valamint a gyártás racionális fejlesztése szempontjából”;

„a gépjárművek közlekedésével és annak ellenőrzésével kapcsolatosan felmerülő kérdésekben a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszternek – felhívásra – véleményadás”

Az Állomás akkoriban még a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézetben belül folytatta tevékenységét, ám az automobil közlekedés térnyerésével hamarosan teljesen önállóvá női...nötte volna... ki magát, ha nem jön a II. világháború. A közlekedés súlyos veszteségei ellenére az Állomás megtalálja helyét, bár „1945-1946 fordulóján romgyűjtéssel, a megmentett műszerpark felújításával és a megtalált géppark üzembeállításával foglalkozik”.

Már a 40-es évek végére egyre erősödik a kutatási vonal, a kutatóintézet jelleg. Ez, a profil és volumen növekedése, valamint a már korábban említett önállósodás eredményeként 1953. október 1-i hatállyal a közlekedés- és postaügyi miniszter az Állomás nevét Autóközlekedési Tudományos Kutató Intézetre (ATUKI) módosítja. Ez a változás a kutatóintézetet a korábbi eddigi teljesítmény, valamint az intézet jelentőségének és legitimitásának elismerését jelenti.

Az 50-es években egyre inkább a közgazdasági jellegű kutatások felé tolódik a hangsúly, az ipari tevékenység háttérbe szorul. A 60-as években aztán megkezdődnek a járműüzemeltetési és a közlekedésbiztonsági kutatások. Fontos, hogy az intézet munkatársai folyamatosan részt vesznek nem kifejezetten autóközlekedéssel kapcsolatos kutatásokban is.

Időközben 1956-ban megalakul az Útügyi Kutató Intézet, amely aztán 1970. végén egyesül az ATUKI-val. Az így létrejövő intézmény neve Közúti Tudományos Kutató Intézet (KÖTUKI).

A 70-es évek közepére felépül az intézetnek ma is otthont adó Thán Károly utcai épület. A kutatási tevékenység a „technológiai jellegű” kutatásokról egyre inkább a célprogramokra összpontosul.

1982. január 1-től Közlekedéstudományi Intézet néven működik tovább. A névváltozás mögött ismét komoly tartalom van. Az ágazati kutatás-fejlesztési célprogramok összehangolt végrehajtása a cél, a tudományos igényű kutatómunka jobb feltételeinek megteremtése. Ekkor alakul meg a Transinnov Közlekedési Műszaki Fejlesztő Leányvállalat, ezáltal a KTI „tisztá profilú” közlekedési kutatóintézetként működik.

A 80-as évek végére, a beszűkülő lehetőségek, az átalakuló társadalmi-gazdasági környezet veszélyes helyzetbe sodorja a KTI-t, az intézet széthullása fenyeget. 1991-ben miniszteri biztost neveznek ki a KTI élére a válsághelyzet felszámolására. Összevonják a KTI-t és a Transinnovot. A járműtechnikai viz-

gálati tagozat 1992-ben TÜV Hannover-KTI Kft. néven német többségi tulajdonnal vegyes vállalattá alakul. Következő lépésként az intézet 1993. július 1-vel részvénytársasággá alakul, eleinte az Állami Vagyonkezelő Rt. tulajdonában a KHVM szakmai felügyeletével, majd 1995-ben a tulajdonosi jogok is a minisztériumhoz kerülnek. A kutatási egységek tagozati formában, önálló profitcentrumként működnek.

Napjainkra a KTI Rt. a kormányzat mértékadó tudományos döntés-előkészítő intézményévé válik, és mind eredményesebb a piaci versenyben is. A közlekedési tudományok terén nemzetközi szinten is a régió kiemelkedő jelentőségű, elismert intézete, EU, PHARE, COST kutatás-fejlesztési programok sokaságában nemzetközi konzorciumok tagja.

Jelenleg az alábbi tagozatok, kutatási egységek működnek az Intézet keretein belül:

- Közlekedési Rendszerkutatási és Hálózattervezési Tagozat (hálózattervezés, forgalom elemzés és előrebecslés)
- Közlekedésbiztonsági és Forgalomtechnikai Tagozat (forgalomtechnika, közúti közlekedésbiztonság)
- TRANSORG Közlekedésszervezés Fejlesztési Tagozat (személyközlekedés, városi közlekedés, áruszállítás, kombinált szállítás, logisztika)
- Közlekedésgazdasági Tagozat (közlekedéspolitikai, közlekedési munkamegosztás, nemzetgazdasági hatékonyság, közlekedési piacok, közlekedési piacok szabályozás)
- Környezeti és Akusztikai Tagozat (általános közlekedési zaj- és rezgéscsökkentés, energiatárolás, zaj- és rezgéscsökkentés, energiatárolás)
- Járműüzemeltetési és Fenntartási Tagozat (járműfenn- tartás, diagnosztika, diagnosztikai eszközök és módsze- rtervezés)

Levegőtisztasági és Motortechnikai Tagozat emissziós vizsgálatok, levegőszennyezést csökkentő eszközök és módszerek, motortechnikai vizsgálatok)

- Útügyi Tagozat (útépítés, pályaszerkezet, minőség- felügyelet)
- Útgyártási és Hídügyi Tagozat (pályafenntartás, minőség-felügyelet, acélhídvizsgálat, betonvizsgálat)
- Kutatásszervezési és Fejlesztési Iroda (tárcaszintű közlekedési kutatás-fejlesztés tervezése, szervezése, piaci kapcsolatok fejlesztése)
- Dokumentációs és Információs Központ (szakirodalmi információ, információs kiadványok szerkesztése, készítése, intézeti kiadói feladatok segítése, könyvtár)

Természetesen ezek a feladatok a leírtánál sokkal szélesebb skálán mozognak, ennek kifejtésére azonban nincs helyem és időm se.

Ezen cikk forrását részben a KTI Rt. Szervezeti és Működési Szabályzata, részben pedig az Intézet 60 éves évfordulójára kiadott jubileumi kiadvány képezi. Ez utóbbi egy szép, vaskos könyv, ebből is látszik, hogy cikkem csak rövid, mondhatnám felületes áttekintése mind múltnak, mind jelennek. Természetesen további információkért bátran lehet keresni engem.

Bende Zoltán
tud. s. munkatárs

KÖNYVAJÁNLÓ

Nemrég megjelent egy könyv, száz évvel az evians-i villamosvasút megnyitása után, amely méltó emléket állít a magyar technikatörténet egyik legkiválóbb alakjának. Kandó Kálmánnak. Fojtán István: Kandó mozdonyok című több mint háromszáz oldalas műve, számos fénykép, ábra és dokumentum kíséretében, az időrend és a hitelesség szigorú szem előtt tartásával mutatja be az olvasónak Kandót, a kiválasztottat, a zseniális konstruktor-feltalálót, az embert.

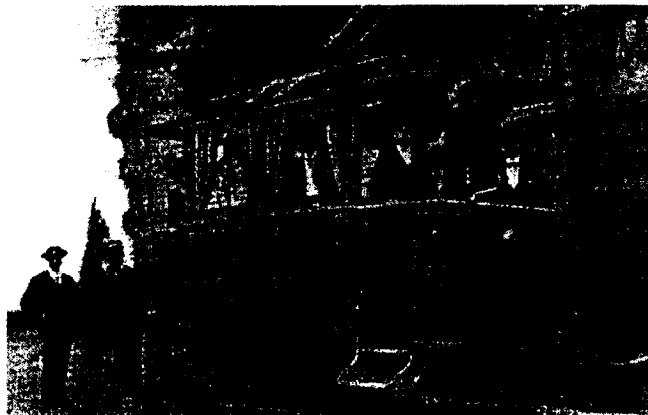
Egerfarmosi KANDÓ KÁLMÁN (1869. Pest-1939. Budapest), gépészmérnök, feltaláló, a műszaki tudományok tiszteletbeli doktora.

Az egyik legősibb és legkiválóbb magyar nemesi család sarja, gyermekéveit és elemi iskoláit Pesten végezte. Gimnáziumi éve alatt nem volt különösebben jó tanuló, előfordult, hogy fizikából, számtanból és mértanból csak elégséges osztályzatot ért el, sőt az ötödik osztályban latinból pótvizsgázott, a hatodikban ez görögből nem sikerült, így ezt meg kellett ismételnie. Tanulmányait a Királyi József Műegyetem Gépészmérnöki karán folytatta, és 1892-ben kitűnő minősítéssel fejezte be. Időközben tanulmányúton volt Berlinben, tökéletesen beszélt és írt németül, olaszul, angolul és franciául.

1892. őszén Polában haditengerész-önkéntesként katonai szolgálatba lépett. Egy év múlva tanulmányútra ment Párizsba a vasszerkezeteket, mozdonyokat és villamos gépeket gyártó Compagine de Fives-Lille céghez. Itt villamos berendezések, főként aszinkron motorok szerkesztése volt a feladata. Ezek méretezésére teljesen új számítási módszert dolgozott ki, ami a szakirodalom kezdeti stádiumában és a gyakorlati tapasztalatok hiányában figyelemre méltó eredmény volt. 1894. őszén a Ganz és Társa Vasöntő és Gépgyár Rt. elektrotechnikai osztályának szolgálatába állt, itt együtt dolgozott Bláthy Ottóval a transzformátor egyik feltalálójával. A gyár az 1896-os esztendőben kezdett foglalkozni a villamos vasúti vontatással. A kísérletek nagyszerűen igazolták az indukciós motorok alkalmazását a vasútüzem feladatainak ellátására. A próbaüzem tapasztalatait először 1898-ban használták fel a Genfi-tó partján fekvő Evians-les-Bains gyógyfürdőhely vasútjának villamosításakor. A gyógyfürdőtől a szállodáig vezető villamosvasút 300 m hosszú pályája 20 m szintkülönbséget győzött le. A 11 kW-os villamoskocsi, mely naponta hatvan oda-vissza menetet teljesített, 200 V-os 50 Hz-es háromfázisú árammal táplálták. A sikernek köszönhetően a gyár újabb villamos vasúti járművek gyártására vállalkozott: a vajdahunyadi vasgyár, a percesi szénbánya és a franciaországi La Motte d'Aveillans bányájának villamos mozdonyaira.

Kandó első igazán korszakalkotó műve azonban az olasz Rete Adriatica vasút Valtellina vonalának villamosítása volt. A vasutat Kandó 3000 V 15 Hz-es háromfázisú árammal villamosította, és a Ganz gyár 1902-ben számos

műszaki újdonságot rejtő tíz motorkocsit és két mozdonyt szállított. A kezdeti nehézségek kiküszöbölése után a villamosítási rendszer – a megrendelő legnagyobb meglepésére – kitűnően működött. Olaszországban George Westinghouse gyárat alapított, hogy a Kandó rendszerhez, melyet az olaszok büszkén „Sistema Italiana”-nak neveztek, mozdonyokat gyártson. Kandó 1907-ben a Vado Liguréban berendezett gyár szolgálatába állt. (Két itt készült mozdonytípus egy-egy példánya megtalálható a Milánói Múzeumban.) 1916-ban besorozták, és a Bécsi Hadügyminisztériumban, mint a vasutak szénellátásának referense tevékenykedett, és itt fogalmazódott meg benne az alapelv, hogy a nagyvasutak villamosítását úgy kell megoldani, hogy azok az országos szabványos periódusú hálózathoz csatlakozhassanak. De nem csak a napjainkban is korszerűnek számító elvet mondta ki, hanem módot is talált megvalósítására. 1916. decemberében bejelentette 69 szabadalma közül talán a legjelentősebbet, a szinkronfázisváltó szabadalmát.

1918-1921-ig a Ganz-Danubius vezérigazgatója, majd minden idejét a fázisváltós próbamozdony megalkotására szánja, amely 1923. október 31-én futott végig a Rákosrendező és Dunakeszi-Alag közti kezdetben 12,5 kV 42 Hz egyfázisú árammal villamosított vonalon. A próbaüzem igazolta Kandó elgondolását, de a mozdonyon még sok változtatásra volt szükség. Az átszerkesztett próbamozdony 1928-ra készült el, időközben Olaszországba, Ausztriába, és Franciaországba tervezett járműveket. Az államvasutak megrendelésére huszonkilencben megkezdtek két nagyobb teljesítményű mozdony tervezését.

Kandó egészségi állapota megromlott, már szinte érezte, hogy élete fő művét nem fogja üzemen látni: „Csodának kell történnie, hogy a fázisváltós rendszer alkalmazását megérjem” jegyezte meg 1930. októberében. 1931. január 13-án meghalt.

Emlékezzünk Kandóra, a mérnökre Bajcsy-Zsilinszky Endre szavaival: „... magam elé képzeltem a nagy konstruktort, s úgy éreztem, mégis nagyszerű dolog az: magyarnak lenni...”.

Horváth András

A szervezők, rendezők szemével nézve szeretnék néhány gondolatot megosztani veletek.

A tavalyi jól sikerült rendezvényünkkel, a Gólyabál 97-tel a mércét elég magasra állítottuk, így már az előkészületeknél kiderült: nem lesz könnyű dolgunk überelni önmagunkat. Az előkészületek márciusban a teremberléssel kezdődtek, a konkrét szervezésnek májusban kezdünk neki. A nyári pihenő után szeptemberben újult és megkettőzött energiával folytattuk a szervezést. Hatvan-, de lehet hogy hatvanegymillió új céget kerestünk meg szponzorálás végett, referenciaanyagot készítettünk a múlt évi gólyabálról, felvettük a kapcsolatot eddigi támogatóinkkal. Együtttesekkel, fellépőkkel egyeztettünk, plakátot és belépőt tervezettünk, rendezőkkel tárgyaltunk. Beszereztük a büfékészletet, megrendeltük az állófogadást, meghívtuk a meghívandókat. Naponta jártunk a MŰISZ-be, legalizáltuk a

bulit. Átcuccoltunk a kertészetre, kilógattuk a molinókat, berendeztük a büféket, vártuk a szórakozni vágyókat.

Az október 23-i ünnepek miatt futva érkeztem a Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetemre. Az állófogadás már megszokott módon késve kezdődött, de kellemes hangulatban zajlott: egyben megköszönöm mindenkinek, aki megtisztelte jelenlétével rendezvényünket. A BME Big Band idén is kitett magáért, a főiskola és a Közlekkar nyitótáncja is nagyszerűen, a gólyaital nagyon rossz ízűre sikerült. A megnyitóban Magyar tanár úr reklámozta fő szponzorunkat, Totó a megszokott módon kitűnően nyomatta a zenét. A Díszteremben az Unisex jól, de néha torzítva szólt, a Fresh inkább a látványra adott. A Back II Black hozta a formáját...

Úgy gondolom az idei évben is sikerült egy nagyon jó rendezvény szervezni, remélem mindenki jól érezte magát. Én biztosan...

Dr. K

1998. október 22-én a BME Közlekedésmérnöki Kar, Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar, a Természettudományi Kar és a BTF közösen rendezte meg gólyabálját. Ezen a napon válhattunk valódi gólyakká, azaz első éves hallgatókká. Hosszas előkészületek után (gondolok itt a plakátozásra, táncpróbákra) elérkezett a várva várt bál. 19:00 kor megnyitlak előttünk a Kertészeti Egyetem kapui s mi perceként belül birtokba vettük az épületet. Hamar feltérképeztük a terepet és elégedetten vettük tudomásul, hogy a felsősök minden biztosítottak, ami a szórakozásunkhoz kellett. A legjobban az alkalomhoz illő öltözet

nyerte el tetszésünket, mert mindenki elővehette porosodó alkalmi ruháját. 21:00-ig a BME Big Band szórakoztatta a közönséget, de valójában már mindenki a gólyaavatást várta. Eljött az idő, megkezdődtek a nyitótáncok. A BTF-es lányok spanyol tánca is megérdemelt tapsot kapott, de a közlekkaros lányok kán-kánját nem tudta felülmúlni. A táncok után összekutyultuk a gólyaitalt, ami sok különböző alkoholtartalmú ital elegyéből állt. „Szakértői” vélemények szerint jobb is lehetett volna (Lehet, hogy rossz volt, de hatása volt, az biztos!). Ezek után emelkedett hangulatban fogadta a közönség a Fresh, az Unisex és végül a Back II Black műsorát. A zenekarokat nem minősítem, hisz mindenkinek más az ízlése. Aki megszomjazott vagy megéhezett, az igen színvonalas, csak kissé drága, büfében csillapíthatta éhét illetve szomját. Akinek a fenti zene nem tetszett, a földszinten élvezhette Totó nosztalgia-buliját.

Egyszóval mindenki megtalálhatta a neki megfelelő helyet. Legnagyobb bánatunkra hajnali háromkor vége lett, bár egy kicsit már fáradtak voltunk. Egy biztos, aki ott volt nem bánta meg; aki nem volt ott, az bánhatja.

Fuxi

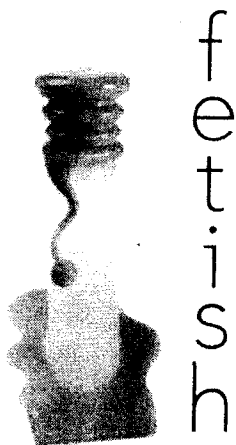
KÖSZÖNJÜK TÁMOGATÓINK SEGÍTSÉGÉT!

GÓLYABÁL 1998

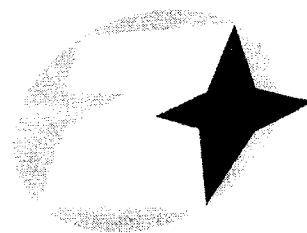
A rendezvény
főtamogatója:

További támogatók:

BRITISH AMERICAN
TOBACCO
HUNGARY

NABI

Észak-Amerikai Járműipari Rt.

M&M

Militzer&Müch Hungaria Kft.
International Forwarders

Az 1998-as
Gólyabál-sorozat
támogatója

Jegyzőkönyv

Helve: KEK Villányi 29-35. számú hangár, mely alkalmas nagy mennyiségű gólya típusú repülőszerkezet befogadására és üzemanyag pótlására további útjuk folytatásához.

Mérésvezető: Kovács Húdejuventusz László

Mérés célja: Annak a bizonyos fekete-fehér tollazatú hosszú lábú, hosszú csőrű gázlomadárnak a sárga földig (nem Kínába) való eljuttatása, kulturált körülmények között.

Megj.: Bár elsöre ez egy ornitológiai feladatnak tűnik, azonban később beláthatjuk, hogy mérnök hallgatóknak sem okozhat problémát.

Mérés eszközei:

- KSK, TTK, GTK, és BTF típusú 98-as évjáratú golyafiókák. (Megj.: ez esetben a gyári számoktól hely hiány miatt eltekintünk.)
- Back II Black, Fresh, Unisex: típusú zajkeltésre alkalmas szerkezetek (együttesek)
- SZPONZOR összegképletű kémiai vegyület
- SZERVEZŐ alapú oldószer
- Mérőfolyadék (melynek töménysége fordítottan arányos a mérés hatásfokával, és a méréshibák nagyságával)

Elvi alapok:

- A SZPONZOR összegképletű kémiai vegyületet oldjuk a SZERVEZŐ alapú oldószerben melynek hatására fém és celluloid alapú pénz nemű csapadék válik ki.
- Az így keletkezett csapadékkal feltöltjük az együtteseket, amelyek így működésre alkalmassá válnak és változó frekvenciájú, nagyerősségű hanghullámokat bocsátanak ki magukból.
- A mérés megkezdése előtt nagyon fontos a golyákat méretezni különböző mérőfolyadék töménységi fokokra és mennyiségekre, hogy a kiváltott reakciókat reálisan tudjuk mérlegelni.
Képletekben:

$$\sigma_{\max} = \text{töménység} * V_{\max} = [\%] * [m^3]$$

$\sigma_{\max}$ - gyomortolófeszültség

továbbá:

$$G = \frac{d\sigma_{\max}}{dt}$$

G - hányási határhajlandóság

- A b., és c., pontokban megfogalmazottak hatására a golyák olyan rendszertelen rezgőmozgást végeznek, mely matematikailag leírhatatlan, emiatt modellezni vagyunk kénytelenek. Ezt legegyszerűbben egy PB gázpalackban lévő részecskék mozgásához hasonlíthatnánk, bár ez a modell nem teljesen tökéletes, mivel esetünkben a különböző töltésű (értsd: nemű) részecskék esetenként némi, bocsánat némi, kölcsönhatásba léphetnek.
- Megállapíthatjuk hogy a fent említett egymást vonzó részecskék (esetünkben golyák) a rendszerből kilépve egy arra alkalmas helyen egymást gerjesztve egy magasabb energiaszintre jutnak, melynek hatására alternáló mozgást végeznek. Azonban ennek következményeit a mérést követően csak jóval később vizsgálhatjuk meg. Azok az egyedek, akik a mérés végéig rendszerben maradnak, erőteljes mutáción esnek át, aminek hatására nagy mennyiségű agysejtet veszítenek és ennek következményeképpen immáron a fekete golyák (egyetemi hallgatók) fajába tartoznak.

Tényleges mérés:

Köszönhetően annak, hogy a szponzorok megfelelően léptek reakcióba a szervezőkkel a mérés kielégítően zajlott le. A zajkeltő eszközökből sikerült az általános szabvány szerint elfogadottakat beszerezni, s ezeknek a rendszerre kifejlesztett hatása jónak mondható. A golyák előírászerűen két főcsoportra bomlottak és feladataikat kiválóan teljesítették.

Bírálat:

A várt és a mérési eredmények közötti eltérés (mérési hiba) minimális, tehát sikeres volt és hitelesítésre alkalmas.

Bacsi, Szilu (külső megfigyelők)

„Vendégségben Budapesten”

HATÁRON TÚLI MAGYAR SZÍNHÁZI ESTÉK

A sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Állami Magyar Színház vendégjátéka

1998. december 1-jén, 2-án és 3-án, 19.30 órakor a Thália Színház Stúdiójában

Euripidész:

ALKÉSZTISZ

szatírdjáték

Szereplők:

HALHATATLANOK: Szakács László, Váta Lóránd, Molnár Gizella,
Albu Annamária, Bartha Boróka

HALANDÓK: Nemes Levente, Pálffy Tibor, B. Angi Gabriella

HALÁL: Veress László

Az istenek úgy rendelkeznek, hogy Admétosznak, Phérak királynak meg kell halnia. Életét azonban kiváltatja egy önkéntesen halálba menő áldozat – szól az ítélet. A király idős apja nem hajlandó fiaért megválni a földi életét. Nem úgy Alkésztisz, Admétosz szerető felesége, két gyermekük anyja. Admétosz elfogadja az áldozatot, és Alkésztiszert otja a halál.

Dramaturg: Sebestyén Rita m.v., Zeneszerző: Könczei Árpád m.v., Díszlet, jelmez: Bartha József m.v., A rendező munkatársa: Zsoldos Árpád, Fordította: Devecseri Gábor,

Rendező: BOCSÁRDI LÁSZLÓ

A Fővárosi Önkormányzat és a Thália Színház közös sorozatában az előadást támogatja a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma

Jegyek válthatók a Thália Színház jegypénztárában és a szervezésén.

Telefon: 331-0500, 311-1874, 311-0635

Valamint a Színházak Központi Jegyirodájában.

Telefon: 312-0000, 312-0007, 312-0008

„Semmilyen szél nem jó annak a hajónak, amelynek nincs kiszemelt kikötője.” (Kempis Tamás)

„1945-ben születtem, akkor a háború még tartott. Gyerekkoromban nagyon szegények voltunk, mint mindenki. Születésnapomra én pl. egy kiló almát kértem, bár ez ma már történelem és nem is szívesen emlegetem ezeket az időket. Általános iskolai tanulmányaimat 1950-ben egy magániskolában a Csemegi Utcai Általános Iskolában kezdtem. Itt összesen 16 diák, egy tanító néni, és egy pedellus volt. Az iskolát államosították, így kerültem a Bíró Utcai Általános Iskolába. Középiskolába a Landler Jenő Híradástechnikai Technikumba jártam. Mindig is érdekelt a rádiózás, az elektronika, nagy amatőr múltam is van. 1963-ban felvettek a Műszaki Egyetemre a Villamosmérnöki Karra, '68-ban végeztem kiváló eredménnyel, utána pedig elmentem egy vállalathoz fejlesztőmérnöknek. Ez volt a Híradástechnikai Vállalat, ahol mindjárt kaptam egy nagyon szép témát. Az atlétikai eb-re kellett sportpályai indító gúlát készíteni. Akkor ért az első komoly csalódás. Behívott a főnököm, hogy „Gyeneske, meséljen a konstrukciójáról!”. Én boldogan, mint egy szármalyó ifjú títán meséltem az összes előnyét, tulajdonságát, aztán ő meg a párttitkár elutaztak Athénbe az EB-re, én meg kaptam egy jutalomutat a Szovjetunióba. Ezzel a vállalattal hamar megszűnt a kapcsolat, mert integrált áramkörös elektronika szakmérnökre jelentkeztem, és a lakatos végzettségű igazgató azt mondta, hogy „Gyeneske elég magának egy egyetem, minek még egy”. És nem javasolt a továbbtanulásra. Ekkor otthagytam a céget, majd átjöttem a Műegyetemre, és azóta is itt dolgozom. Annak idején még a Kinyesi utcában kezdtünk. Ahogy a Z épület elkészült, átköltöttünk ide. 1975-ben doktoráltam, és angol nyelvvizsgát tettem. Akkoriban nagyon sok érdekes és jó munkám adódott. Életemben vizsgán egyetlenegyszer buktam meg: az orosz állami nyelvvizsgán, ami a kandidátusi továbblépéshez kellett. Így aztán a tudományos pályafutásom megakadt, és kutató fejlesztő munkákat végeztem számos témában.

Az egyetemen a Számítástechnika című tárgyat oktatom, ennek vagyok a tárgyfelelőse, de korábban részt vettem az Elektrotechnika, Irányítástechnika – korábban Szabályozástechnika – oktatásában is. Számos mérést csináltam, amelyek közül sokat ma is végeznek. Nem kis munkával elértem, hogy egy újabb számítástechnikai tárgy jöjjön létre, ennek az a címe, hogy Számítástechnikai berendezések. Ennek is előadója és tárgyfelelőse vagyok. Immár 27 éve minden közlekedésmérnök hallgató tanult nálam számítástechnikát. Jeles tanítványaim voltak, akad köztük miniszterhelyettes, BKV vezérigazgató.”

– *Miért a Közlekedésmérnöki Karra esett tanár úr választása, és nem a villamosmérnöki?*

Ennek nagyon egyszerű oka van. Én a Villamosmérnöki Kart jártam végig, és nem szívesen találkoztam volna egy-két tanárommal, mert abban az időben más – politikai és ideológiai – szempontok is érvényesültek, és

dr. Gyenes Károly műegyetemi adjunktus

engem eléggé diszkrimináltak, pedig a legjobb tanulók közé tartoztam. Viszont az egyetem vonzott, tanítani mindig is szerettem. Volt itt egy barátom, Bohus Kálmán, ő hívott ide a Közlekedésmérnöki Karra mint tanársegédet. Ezen kívül a számítástechnika a közlekedésben nagyon érdekes terület. Nem bántam meg, hogy ide jöttem és itt maradtam, noha elég sok céggel kerültem kapcsolatba külföldön, akik szívesen alkalmaztak volna.”

– *Talán, ha érdekesebb munkái közül kiemelne néhányat.*

Jelenleg a Dr. Pack Kft-nek csinálók egy ügynökkövető berendezést, ami GPS vevővel működik. A GPS egy szatellites pozíció-meghatározó rendszer. '95-ben a római metró felújított „A” vonalainak felülvizsgáló rendszerének programozását végeztem, nagyon büszke vagyok erre a munkámra. Érdekesebb munkáim közé tartozik egy palackkövető rendszer, amit a Kőbányai Sörgyár 2-es számú palackozóüzemének készítettem a nagymértékben elharpódzó lopások ellen, mert kamionszám lopták el a sört. Ez sokáig jól működött, de állandóan tönkretették. Az ipari megbízásaim alapján leszűrt, kondenzált szakmai tudást próbálok a hallgatóknak továbbadni, főleg annak akit ez érdekel.

– *Család?*

Magánéletem rendezett, van egy jó feleségem, ő is pedagógus, és két aranyos gyerekünk. A kisfiam a Baármadas Gimnáziumba jár, a kislányom első elemista. Nagyon sok örömet okoznak nekünk. Elég jó körülmények között lakunk Budán a vár oldalában.

– *Szabadidejében mit csinál szívesen?*

Hát, kérem szépen, osztályos sakkozó és jeles tarokk kártyás vagyok, rengeteget kirándulunk a családdal. Van egy birtokom, egy kis tanya a Balatonfelvidéken házzal, ott vagyunk egész nyáron. Egyébként zenét hallgatok, és nagyon szeretek játszani a komputerrel. Kedvenc játé-

AZ OKTATÓ IS VOLT EMBER

zal, ott vagyunk egész nyáron. Egyébként zenét hallgatok, és nagyon szeretek játszani a komputerrel. Kedvenc játékom most a Hexen II. Emberrel nem találkoztam még, aki a Hexen-t végig tudta csinálni. Én végigmentem, jó másfél évembe telt. Tavaly elakadtam az egyik szinten, és fölajánlottam a negyedéveseknek, hogy a programot, odaadom ahol én tartok, és aki tovább jut ezen a pályán, annak egy jeggyel jobbat adok Számítástechnikai berendezésekből. A programért jöttek sokan, de a megoldást nem hozta senki. Nem bírták megoldani. Végül is az volt a megoldás, hogy újra kellett kezdeni a játékot, mert valamely rejtett pályát kihagyttam, és ott volt egy kapcsoló, amit be kellett kapcsolni, és ami 8 szinttel később adott egy olyan hatást, hogy tovább lehetett menni. Szeretem ezeket a 3D-s kaland és tájékozódási játékokat. Én magam csodálom, hogy micsoda fantasztikus tudás van ezekben a játékokban. A zene szól, folyik a párbaj, forog a világ 3D-ben, körbe lehet járni az objektumokat.

– *Hallhatnánk egy történetet tanár úr diákveiből?*

Egy sztorit egyetemista éveimből szívesen elmesélek. Vélünk annak idején 3 vietnámi gyerek járt, akik azon kitüntetésben részesültek – a vietnámi-amerikai háború idején volt –, hogy eljöhetnek tanulni Magyarországra. Ezekbe a srácokba be volt idegződve a veszély, mert középiskolában a föld alatt tanultak a dzsungelben. Egyszer Elektrotechnika mérésen a vaku villanócsővét mértük. Egy nagy kapacitású kondenzátort fel kellett tölteni 500 V-ra, ezt rá kellett sütni a villanócsőre, és mérni a csücsáramot, valamint egyes érdekes paramétereket. A mérés során az egyik vietnámi gyerek rövidre zárta ezt a kondenzátort valamilyen eszközzel, ami oda is hegedt, és ez akkorát szólt, hogy a másik kettő azon nyomban hasra vágódott a pad

aiatt, mert, ugye, beléjük volt idegződve, hogy lőnek, és így védekeztek. Végül aztán hazamentek, és mind nagyon magas pozíciókat töltöttek be. Van még egy érdekes történetem. Volt egy szokása a kollégistáknak. A villamosmérnöki kollégium fönn volt a Várban, és ott van egy szobor. Hadik András lovas szobra. Ez egy hatalmas bronzszobor. Ha egy vizsga sikerült, akkor Hadik András lovának a golyóját meg kellett simogatni. Ez egy kopottas, grünspannos szobor, azonban a golyója ragyogó fényes volt, és végtelemül nagy szégyennek tartották a villamosmérnök hallgatók, ha kezdett oxidálódni. Meg lehet nézni most is, bár ez a jó szokás véget ért. Sok történet volt még, de ezek ma már a ködbe veszték.”

Lejegyezték: Aradi Szilárd és Hoffmann Róbert

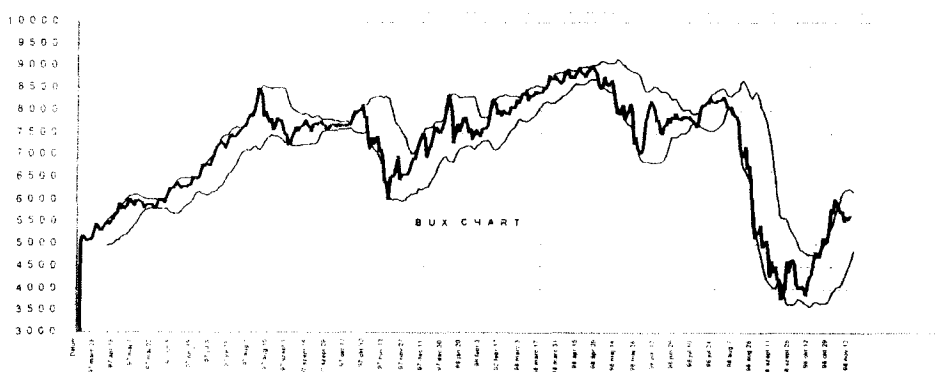
Az ötlet, mármint, hogy a Köz-hírben is legyen valami a tőzsdéről nem új. Régóta megvan már a szándék, csak valami miatt csak most követte tett. Az ok, mint mindenki tudja a lustaság (Izd. az energiaminimumra való törekvés elvét). Azt utóbbi időben egyre többet hallunk a tőzsdéről, és úgy érzem elég érdekes ez a világ ahhoz, hogy foglalkozunk vele. Ehhez az olvasók visszajelzésére is szükség van persze.

E rovatban tervezem a tőzsde (részvénytőzsde) bemutatását, működését, tulajdonképpen minden érdekeset és hasznosat ami a tőzsdével kapcsolatos. Bemutatom mindazon ismereteket, amelyeket tudnunk kell, ha pénzünket részvényekbe akarjuk fektetni. Ide tartozik a részvényelemzés, a különböző kereskedési technikák és egyéb érdekességek. No, persze a teljesség igénye nélkül. „Csak a lényeget, kollégák.”

E rövid és nagy nehezen megírt bevezető, következzen valami amiből kiderül, hogy mennyire érdeklí a lelkes olvasóközöniséget a tőzsde világa.

Tippelje meg mindenki mennyi lesz a BUX (Budapesti Tőzsdeindex) értéke az 1998-as év utolsó kereskedési napján. Emlékeztetőül 1997-ben 7999 ponton zárt.

Tippeket a következő címekre kérem leadni: uno@kszinf.kma.bme.hu

Székely-S. Barna

Közhír XXIV. félév 2. szám

Előkészítő matematika szigorlatra

Mivel sokan érdekeltek a dologban, ezen új rovattal bővül – egyébként is igen színvonalas – újságunk értékészlete. Ha az itt közölt feladatokat valaki lelkiismeretesen végigcsinálja, a matematika szigorlat már csak könnyed levezetés lesz számára. Felhívjuk a vállalkozók figyelmét, hogy a példasor csak akkor növeli tudásukat, ha azt önállóan oldják meg, és nem lapoznak rögtön hátra a megoldásokhoz. Ezt azért sem érdemes tenni, mert a megoldások nincsenek benne az újságban.

Így hát lássuk a feladatokat:

1. Egy lucfenyőből készült zöld színű ólban a következő állatok találhatóak: 5db tyúk, 4db ló, 5db tehén, 3db féllábú articsóka, 1db terhes macska, 3db alvó görény és 1db éber görény.

Kérdések: a.) Mi történik, ha az 1db éber görény elszunynyad?

b.) Hogyan alakulnak az életkörülmények, ha a terhes macska szül?

c.) Mi történik, ha esni kezd az eső?

(Felhívjuk a figyelmét, hogy a „c” pont megoldására csak az igen képzett egyének vállalkozzanak!)

2. a.) Számítási, avagy mértani sorozat:
  - I. az Onedin sorozat?
  - II. egy géppisztolysorozat?
- b.) Számítási, avagy mértani sor a fogsor?
3. Pistikének 3db fogkefeje van: egy piros, egy lila, meg

Bizs.: PISTIKE FOGAT MOS?

egy koszos. Legyen „A” esemény az, hogy Pistike szerdán este fogat mos! Jelentse „D” esemény azt, hogy a piros fogkefével mos fogat! Kérdés: $P(A|D) = ?$

(ezúttal eltekintünk a gyakorlatról és közöljük a helyes megoldásokat: $P(A|D) = \text{szék} = \text{sáml} = \dots = \text{lóca} = \text{ülöke}$)

4. Hogy kiáltott fel Cauchy, amikor a bal lábára esett egy öreg kövér házilúd?
5. Lehet-e gyököt vonni a gyökérből? Válaszát indokolja!
6. A hatos kérdésre mi sem tudjuk a választ, ezért fel sem tesszük.

7. Ez egy keresztkérdés: **HÁRNY**

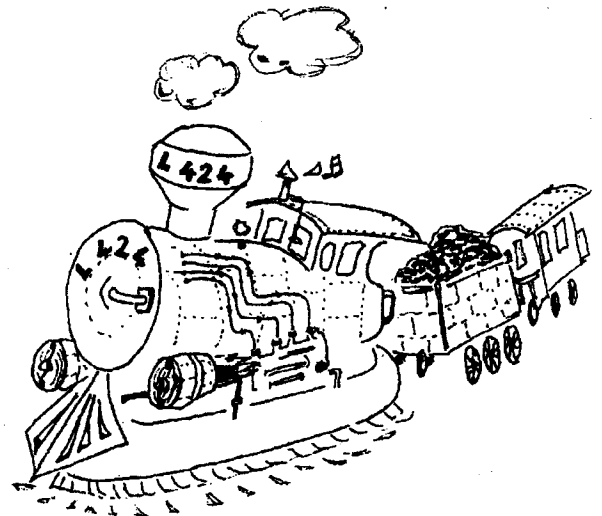
8. Ez egy beugratós kérdés: mikor ugrik egy ingerült vadkacsa dupla Axelt?
9. És végül egy mentő kérdés: hány félhalott fér egy totálkáros mentőautóba?
10. Még egy mentőkérdés: mit tesz a jobb szemére a csökkentlító hegyimentő, ha pipája füstjétől bekorozódik szemüvegének a bal üvege?

JÓ OLDÁST !!!

(Egyébként így köszönnek el egymástól Angliában a frissen elkészült, még cukrozatlan teák is.)

Fáradt Gőzhír

Egy közlekkáros hallgató ötlete alapján a Ganz Mávag új mozdonytípust és szerelvényt kísérletezett ki. Ez a típus az L 424 nevet viseli. Az alapötletet egy gőzmozdony adta, melyet légpárnás szerelvénné alakítottak át. A gőzgép

működésében is némi változást eszközöltek. Az új konstrukcióban megfelelő hőmérsékletet maghasadás útján érik el. A dugattyú rudazat légsavarokat hajt meg, s a „fáradt gőzt” a légpárnák alá engedik. A világon az első L 424-es a Bartók Béla út és a Z épület között fog közlekedni, melyen csak diákigazolvánnyal illetve IV jeggyel lehet utazni. A MÁV tervbe vette összes vonalának átállítását erre a rendszerre. A meglévő hálózat bővítése céljából felhasználnák a folyók és a tavak vízfelszínének kedvező tulajdonságait is. E járműtípus szükségtelessé teszi a vágányokat, váltókat, szigetelt sinket. A forgalmat váltóórök zászlóval fogják irányítani.

A MÁV vezérigazgatója ezekkel a sorokkal kéri karunk dékánját arra, hogy a vasúti automatika tantárgy helyett még a vizsgaidőszak előtt térjenek át a zászló jelzésekre. A zászlójelzések tantárgy keretében (mivel a mozdonyvezetők ismerik a saját útvonalait) elég lenne a „mehet” és a „nem mehet” jelzéseket tanítani.

Toti

XXII. félév 7. Szám (1986. április 1.)

(ZÁRÓJELBEN)

Elegancia

Az a kétes megtiszteltetés ért, hogy a gólyabálon én lehettem a kapuban, mint szervező. Ezzel kapcsolatban volna egy kis morognivalóm. Eredetileg arra kértek, hogy a gólyabálról írjak, de mikor mondtam, hogy mit szeretnék megírni, a Balázs azt felelte, hogy zárójelben fogok megjeleneni.

A címből talán már rájöttek egyesek, hogy a megjelent „vendégek” alkalomhoz illő öltözetével van bajom. Talán túl bátran állítom, mégis azt mondom, felnőtünk. Kinőttünk a pisis-ovis korból, amikor a nyakkendő még ciki volt. Egyetemre járunk, sokan már vizsgáztak is (gondolom, a szóbelit senki nem farmerban teljesítette). Az sem jelenthet újdonságot egy érettségizett embernek, hogy a bál, alkalom megkíván bizonyos külsőségeket. Mégis többen – nem félve attól, hogy hülyének nézem őket – vitába szálltak velem arról, hogy a farmerjük és kockás ingük alkalomhoz illő-e, avagy sem. Voltak olyanok, akik megértve a problémát, szó nélkül sarkon fordultak és egy óra múlva, öltönyben, nyakkendőben bent táncoltak. Volt, aki rá is tetézt a hülyeségére. Rövid vita után közölte,

hogy a meghívón nem lehet látni az öltözékre vonatkozó passzust, mert az sárga alapon volt és a sárga szín, ugye nem feltűnő. Ezen kacagtam egy keveset, aztán elküldtem az urat átöltözni. Akadt úriember(?), aki engem nem találván kompetensnek, valami igazgatóval akart beszélni. Nem tudom, miért gondolta hogy egy igazgató beengedi ugyanabban a szerelésben. Az illető műszakis volt, ezért azt sem értem miért nem tudja, hogy az ilyen rendezvényeket mindig a hallgatói képviseltek, vagy egyéb öntevékeny csoportosulások szokták szervezni (tehát semmi igazgató). Egy kedves bölcsész hölgy azt érdeklődte meg, hogy ha olyan fontos az öltözet, miért nem azt írtuk a meghívó elejére. Azt nem kérdeztem meg, hogy szerintem milyen lenne egy meghívó, ha azzal kezdődne, hogy „megjelenés az alkalomhoz illő öltözetben a közlekkari gólyabálon”.

Balásznak köszönöm ezt az új rovatot. Most kettős célt szolgált. Kicsit kidühöngtem magam, ti pedig ne feledjétek, hogy jövőre sem lehet úgy bejönni, mintha dizsibe mennél.

Lenhardt Szabolcs

Előző havi számunkban megjelent egy hozzászólás a Dühöngő állapotával kapcsolatban. Az illetékesek – olvasva az írást – válaszoltak az abban leírtakra. Ezt a 24-ik oldalon olvashatjátok a sportrovatban.

A Szerkesztőség

A fenti vélemények magánvélemények. Nem a szerkesztőség véleményét tükrözik!

Mellékszakirány választás '98

- Ha leszakosodtál, a választások kora még nem járt le.
- **Ha nem tudod, mit válassz: tovább szakosodj-e, vagy általánosítsd tudásod.**
- Ha sejtet hogy mit válassz, de érdekel más is.
- Ha csak kíváncsi vagy, hogy mások mit csinálnak.

Akkor gyere el:

November 24-én, 17:00-tól a Baross Dísztermébe!

A tanszékek vázolják Neked, hogyan képzelik a jövőt, ha náluk veszed fel a mellékszakirányt.

Szeretettel várunk Téged is!

HAPPY „BIRD” DAY

Ezúttal egy kevésbé ismert, de nagy hatású zenészt mutatok be, aki a modern jazz talán legfontosabb stílusának alapjait tette le. Az altszaxofon félelmetes virtuóza volt, improvizációi – illetve improvizációs szisztémája – minden utána élt jazz-zenészre hatott. Lemezeket most nem emelek ki, bármely Magyarországon kapható felvétele erőteljesen tükrözi stílusát.

Ezt a korán elhunyt fekete zsenit Charlie Parkernak hívják. Charles Christopher Parker néven született 1920. augusztus 29-én, Kansas Cityben. Teljesen átlagos képességű gyerek volt, senki nem gondolta még akkor, hogy gyökeresen megváltoztatja a jazz addig használatos nyelvezetét. A tinédzser fiú a középiskolában kezdett szaxofonozni. Történelmi érdekességként jegyzem meg, hogy baritonszaxofonos akart lenni, de édesanyja csak a jóval kisebb és olcsóbb altszaxofont tudta megvenni számára, s így ez lett a hangszere. Korán otthagyta a középiskolát, hogy életét a zenének szentelhesse. Mindent magától tanult. Szorgalmasan látogatta a helyi jazzklubokat, ahol elleshette a különböző előadói stílusokat.

Hiába volt korszakos tehetség, az elején bizony sok kudarc érte. Az egyik klubban a „Body And Soul” című standard szólójába belesült, a közönség – közöttük számos zenész – kiröhögte. Ezek után hónapokig keményen gyakorolt, lelkesedése segítette, hogy kifejlessze félelmetes technikáját. Rövid ideig Billy Eckstine nagyzenekarában muzsikált, ahol kellő gyakorlatot szerzett. Itt ismerkedett meg Dizzy Gillespie-vel, aki szintén tele volt újító zenei ötletekkel, és aki trombitában legalább olyan virtuóz volt, mint Parker szaxofonon.

Együttműködésük gyümölcsözőnek bizonyult. New Yorkban az 52. utcában lévő Minton's Playhouse-ban záróra után zenei gondolatokat cseréltek, kikísérletezték az új zenei lehetőségeket, stíluselemeket. Ennek eredményeképpen született meg a bevezetőben említett új stílus a BEBOP.

De Parker nemcsak a BEBOP legjelentősebb üttörője, hanem minden idők egyik legnagyobb rögtönző művésze volt. Pompás harmónia- és ritmusérzék, virtuóz technika és rendkívüli dallamfantázia jellemezte improvizációit. Új zenei nyelvet, stílust teremtett. Bámulatos szaxofonjátéka egyszerre volt átgondolt és ösztönös, bluesos és örömteli. Szólóiban már nem elégedett meg a téma körülírásával, kidíszítésével, hanem az adott harmóniasorra épülő önálló zenei gondolatok bemutatására törekedett.

1945-től rengeteget játszott, terjesztette, népszerűsítette a BEBOP-ot. Ebben az időben problémái is

adódtak, rászokott a drogokra és masszív alkoholistá lett. 1946. júliusában a híres „Loverman” sessiont követően felgyújtotta hotelszobáját. Letartóztatták, elmeógyógyintézetbe zárták. Miután kikerült onnan tovább folytatta önpusztító életmódját.

A negyvenes évek végén rögzített néhány ma már legendás lemezt. Ebben az időben vette be zenekarába a fiatal Miles Davist. (lásd. a KÖZHÍR előző számát!) 1949-ben Európában turnézott.

Az ötvenes években egészségi állapota – életmódjának köszönhetően – jelentősen megromlott. Gyomorfekélye és májsugorodása volt. Betegesen meghízott, „felpuffadt”. Utolsó koncertje 1955. március 4-én volt a BIRDLAND klubban, amit róla neveztek el, mivel barátai már a kezdetektől BIRD-nek becézték. Nyolc nappal később egy szállodai szobában iszonyatos kínok között meghalt. Pályája csúcán, fájdalmasan fiatalon. Életében nem érte el azt a sikert, amit megérdemelt volna, de az utókor szemében mindig hős marad.

Hámori Péter

Koszorúk

Volt egyszer egy forradalom. Illetve ellenforradalom. Vagy szabadságharc? Nem tudom, de nem is az én tisztem és feladatom ezt eldönteni. Nem tudom, hogy mi forradalom és nem tudom, hogy mitől lesz ugyanaz az esemény ellenforradalom. Nem tudom kinek kell ezt meghatározni, de nem is fontos. A fontos az, hogy nem tudom mi történt. Nem tudom mi történt Budapest utcáin, a Corvin közben, nem tudom mi történt Tiszakécskén és Tökölön. Nem tudom, hogy miért történtek meg a dolgok és nem tudom hogyan. Nem tudom ki ellen és ki mellett, nem tudom miért. Nem tudom a nemzetközi viszszhangot és nem tudom az itthoni véleményeket. Nem tudom.

De egyvalamit tudok: ott és akkor emberek haltak meg. Fialok haltak meg Budapest utcáin, Tiszakécskén, a bitón egy súlyos hajnalon, egy hideg börtöncellában feladva a reményt. Talán ők sem tudták, hogy igazán mi is ez az egész. Csak hittek és tettek. És meghaltak. Akkor és ott, vagy évekkel később. Vajon ők tudták, hogy forradalmat csinálnak? Vagy ellenforradalmat? Nem hiszem. Csak tették a dolgukat, nem kérdezve, hogy miért, ki ellen. Nem kérdeztek és nem tudták a választ azokra a kérdésekre, amelyeket az utókor tesz fel bölcs rálátással a dolgokra. Csak hittek, tettek és meghaltak. Testvéreink, apáink, nagyapáink. A mi halottaink.

Egy hivatalnak nincsenek halottai. Egy országnak nincsenek halottai. Csak az embereknek vannak halottai. Vérrokonok vagy szellemi testvérek. De az ő halottai. A legtöbb, mit tehetünk értük, azaz, hogy saját halottainknak tekintjük őket. Mindenkit. Testvérünknek, apánknak, nagyapánknak. Mert mindenki tudja, hogy kik a halottai, kik azok akiket nem ünnepeken, nem megszokásból gyászol, akik tovább élnek benne a hétköznapiok szürke egymásutánján is, nem csak díszes, hivatalos ünnepeken.

Legyenek hát ők saját halottaink és magunkban vigyünk nekik koszorúkat. Ez a legtöbb, mit tehetünk.

Kurucsó Balázs

Babits Mihály: Petőfi koszorúi

„Avagy virág vagy te, hazám ifjúsága?”

- Hol a szem, szemével farkasszemet nézni?
Ki meri meglátni, ki meri idézni
az igazi arcát?
Ünnepe vak ünnep, s máj napoknak
szűk folyosóin a szavak úgy lobognak,
mint az olcsó gyertyák.
- Szabadság csillaga volt hajdan a magyar,
de ma már maga sem tudja, hogy mit akar:
talány zaja, csöndje
és úgy támolyog az idők sikátorán,
mint átvezetett rab a fogház udvarán
börtönből börtönbe.
- Ki ünnepli ÖT ma, mikor a vágy, a gond
messze az Övétől, mint sástól a vakond
avagy gyáván bújik,
s a bilincses ajak rab szavakat hadar?
Csak a vak Megszokás, a süket Hivatal
hozza koszorúit.
- Óh, vannak koszorúk, keményebbek, mint a
deszkák, súlyosabbak, mint hantjai kint a
hideg temetőnek!...
kelj, magyar ifjúság, tépd le a virágot,
melyet eszméinek ellensége rádob
emlékére – kőnek!
- Kelj, magyar ifjúság, légy te virág magad!
Nem drótos füzérbe görbítve – légy szabad
virág szabad földön:
hogy árván maradván megrablott birtokán
mondhassa a magyar: „Kicsi az én szobám,
kicsi de nem börtön!”
- Avagy virág vagy te? ... légy virág, légy vigasz!
Legyen lelked szabad, legyen hangod igaz
az Ő ünnepségén:
Koporsó tömlőcét aki elkerülte,
most hazug koszorúk láncait ne tőrje
eleven emléken!

IRON HOOK

Újra jelentkeznek a Köz hír hasábjain az Iron Hook beszámoló, de az eddigiektől eltérő formában, aminek különböző okai vannak. Elég sok az újonc csapat, ami nagyon jó, de igazán még nem ismerem őket. Azt is elismerem, hogy nem sok mérkőzést láttam az idén, így pedig nehéz lenne állást foglalni. De a legfőbb ok az, hogy valaki megsemmisítette a faliújságon lévő eredménytáblát. (A valószínűleg hamarosan önként jelentkezőt szeretettel várjuk a 122-es szobában, ahol különben részletesi fenyítésreménykedjen, aki már járt ott, biztos tudna egyéb szörnyüségéről is mesélni.) Ezúton szeretném megkérni a csapatokat, hogy az új táblára írják ki újra az eredményeket. Így ezúttal nem lesz a meccsekről konkrét beszámoló, inkább a háttérrel próbálok meg némi információval szolgálni. Ebben a sze-

zonban 35 csapat indult, ami a KUPA történetében a második legnagyobb létszám. Mint már említettem nagyon sok az újonc csapat, de a régi motorosok is szép számmal jelentkeztek. Lassan az alapszakasz küzdelmei befejeződnek, és körvonalazódni látszanak az erőviszonyok. A régebbi bajnokok és dobogósok (Verőlegények, MI-FC, Beverneki, 5 Non Blondes) magabiztosan nyomulnak, míg az újoncok közül kiemelkedik az ESÉLY SE csapata. A legjobb tizenkettő között már keményebb küzdelmekre van kilátás, hisz egyetlen botlás végzetes lehet. Az eddig látottak alapján általánosan megállapítható, hogy Bobo testformája ellenére még mindig nem tud védeni, K idén sem lesz gólkirály, valamint Marekra sem lehet büszke futballimádó apukája. (A Tuti Kudarc pedig valószínűleg nem lesz bajnok...) Egyenlőre ennyit, remélem a következő számban már részletekről is beszámolhatok.

És akkor más. Az előző számban megjelent, a Dühöngővel kapcsolatos „vádaskodásra” szeretnék reflektálni, s bár a cikk írójával már személyesen beszéltem, ez mindenkire tartozik. Jelen állás szerint a Dühöngő nem sportcélú terület, így örülhetünk, hogy mégis használhatjuk. Felújítására emiatt a közeljövőben semmiféle lehetőség nincs és ezt el kell fogadni. Legutóbb két éve reklamált valaki sérülés miatt, ami után a Dühöngő be lett tiltva. Úgy gondolom, közel százötvenen focizunk itt, szóval nincs sok értelme kötekedni. Az almacsutka ürügyén pedig inkább nem fejteném ki az álláspontomat. A rács annyiban jogos észrevétel, hogy szükség lenne rá. Szerencsére már elkészült, bár segítséget a reklamáláson kívül ebben az ügyben sem kaptunk. Szóval úgy gondolom, jobb lenne talán előbb informálódni (segítségre nem is merünk gondolni), mint felesleges vádaskodással sok ember sportolási lehetőségét kétségessé tenni.

Ákos

FIGYELEM!

1999. szeptember 1-5-ig egyetemünkön egy nemzetközi sportverseny lesz. A világ számos városából érkező egyetemi csapatok összemérik tudásukat labdarúgásban, kézilabdában, teniszben, asztaliteniszben és váltófutásban. A csapatok valószínűleg a BME kollégiumaiban lesznek elszállásolva, így a Barossban is. Várom azon hallgatók jelentkezését, akik tudnának segíteni a külföldieknek ügyes-bajos dolgaikban. Ez 3 napos elfoglaltságot jelent, angol vagy német nyelvtudás szükséges. Akik testnevelésből el vannak maradva, vagy nem szívesen járnak, azoknak különösen ajánlom ezt a lehetőséget, ugyanis testnevelés aláírást is lehet szerezni ezzel a munkával.

További információ: Fülöp István, Baross Gábor Kollégium, 122. szoba. Tel.: 463-1632.

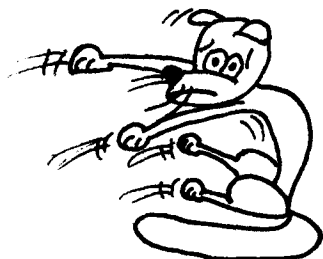

Amikor a farkok csóválja...

Látom magam előtt Barry Levinson-t, amint a forgatási szünetben éppen a CNN-t nézi, amely a legújabb Clinton ügyet közvetíti élőben. Hmm – gondolja – ez nem is rossz filmtéma. Egy jó kis botrány, gyorsan hívom mondjuk Hoffman-t és De Niro-t, három hét alatt összedobjuk az egészet. Forgatókönyv nem is kell, majd improvizálunk.

Hát, valahogy így képezem a film keletkezésének történetét. És hogy mi lett a végeredmény? Megdöbbentően valós szatíra a XX. századi manipulációról és politikai hatalomról.

A film azzal indít, hogy a választások küszöbén az amerikai elnököt egy kiskorú szexuális zaklatással vádolja. Mit lehet tenni? Működésbe lép a gépezet Conrad Brean problémamegoldó specialista (Robert DeNiro) vezetésével. A cél: el kell terelni a közvélemény figyelmét a botrányról, mert az egyenes bukáshoz vezet a választásokon.

Rövid gondolkodás után megszületik az ötlet: válsághelyzetben mindig jól egy háború! Nosza rajta, az USA hadat üzen Albániának! Persze a valóságban erről szó sem lehet, ezért Stanley Moss (Dustin Hoffman), menő filmproducer segítségét kéri, és már kezdődhet az előadás. Első lépés: mi legyen a kiváltó indok? Hát persze! Albániának atomfegyvere van és közvetlenül fenyegeti az USA-t. Második lépés: az USA óvja a lakosságot, ezért hadat üzen. Harmadik lépés: rövidesen a hírek is közlik a romos Albániáról szóló riportot, ahol egy „albán” lány menekül chipses zacskóval... vagyis egy kutyával... nem, macskával! Na mindegy, de mindig legyen a környéken egy kutya, mert az elnöknek ez a kedvenc állatfaja. Miközben a stúdióban folynak a felvételek, a CIA megfűjja az egész színjátékot, és örömmel jelenti be, hogy a válságot megoldották, a háborúnak vége! Vége? Az nem lehet! No sebj, jön egy B-terv: Albániában ragadt egy veterán katona, mentőakciót kell indítani a kiszabadítására. A katona lehet akár egy börtöntöltelék is, csak legyen hatásos belépője! Amikor pedig „egy baleset” következtében a „katona” meghal, egy újabb mentőötlet következik...

Ötlet ötlet hátán, Mossnak minden problémára van megoldása. Így keveredik ki ebből az ötletthalmazból ez a gyilkosan eredeti film.
Nem szabad kihagyni!

*****

Ha eljő a Multiplex...

A fővárosban óriási változásokon megy keresztül a movizás. Mint a gombok úgy nőnek ki egyik napról a másikra a Multiplexek. 1997-ben az összes bevétel 60%-a (2.8 milliárd forint) a budapesti mozikból folyt be, és ezen belül is a Multiplexek termelték ki az összeg 2/3-át. (Ráadásul a Cinema City a Csepel Plazában csak decemberben nyílt meg.)

A történethez hozzátartozik, hogy az első Multiplex a hattermes Corvin mozi, amely '96-ban nyílt meg, és egyszerre 1500 néző befogadására alkalmas. Ezen kívül itt van még az időközben 11 termessé alakított Hollywood Multiplex a Duna Plazában és 10 termes kisöccse a Lurdy Házban, Cineplex Odeion a Pólus Centerben, a Cinema City a Csepel Plazában és mondjuk a fél-multi Kossuth mozi (de az csak négy termes). Ja, és a három termes új Puskin mozit se felejtjük el!

És hol vannak a „hagyományos” mozik? Jó kérdés. Sehöl. És ezt szó szerint vehetjük. A „normális” mozik kihasználtsága katasztrofális. Míg a Multiplexek kihasználtsága 35-45%-os, addig ez az egytermes moziknál 5-20%. 20% fölött csak a Metró (a Nyugati pu.-nál), az Alkotás (a Déli pu.-nál) és a Hunyadi (Kispesten) mozi végzett.

Mára 13 mozi bezárása elkerülhetlenné vált, ebből már bezárt az Apolló, az Alkotmány, a Bartók, a Lux és a Sport mozi, és ez a sors vár az Átrium, a Kőrösi, az Olimpia, a Flórián, a Horizont, a Bástya, az Alkotás és az Ugocsa mozira is. Persze ez elsősorban a szolgáltatás színvonalával magyarázható. Az emberek inkább többet fizetnek, de kultúraltabb körülmények között válogathatnak a filmek közül.

Szerencsére a bezárás veszélye nem fenyegeti az Európában szinte egyedülálló Art hálózatot, amelybe 12 mozi tartozik. A vezető szerepet a Művész mozi tölti be, amely öt termével akár még Multiplex is lehetne (de nem az), és azzal büszkélkedhet, hogy művész moziként a 8. Legtöbb bevételt produkáló mozi volt a maga 40%-os (!) kihasználtságával. Így mindenesetre hat mozi marad (Broadway, Duna, Hunyadi, Metró, Tátra, Uránia), amelyek elhelyezkedésüknél fogva fenn tudnak maradni. Míg egy átlag mozi egy jegy ára 120-400 forint között van, addig egy Multiplexben 350-800 forint. És ez még csak a kezdet.

Egyébként pedig a színvonal növekedésével nőtt a mozi látogatók száma is. A nézők száma 40%-al, a bérletké pedig 80%-al nőtt. Így tehát érthető, hogy újabb és újabb óriásmozik jönnek létre. Bár az kétséges, hogy a Mammutban lesz-e mozi, az új Puskin és a Hollywood Multiplex most nyílt meg, a Budapest Film KFT. pedig most kezdi el építeni a Nyugati pu.-nál a Nyugati Filmplótát. (Ez egyben valószínűleg a Metró mozi halálát is jelenti.)

A maradék kis mozi tizenöt éven belül észrevétlenül megszűnik. De addigra az már senkinek nem tűnik fel, mivel The show must go on.

Kárpáti György

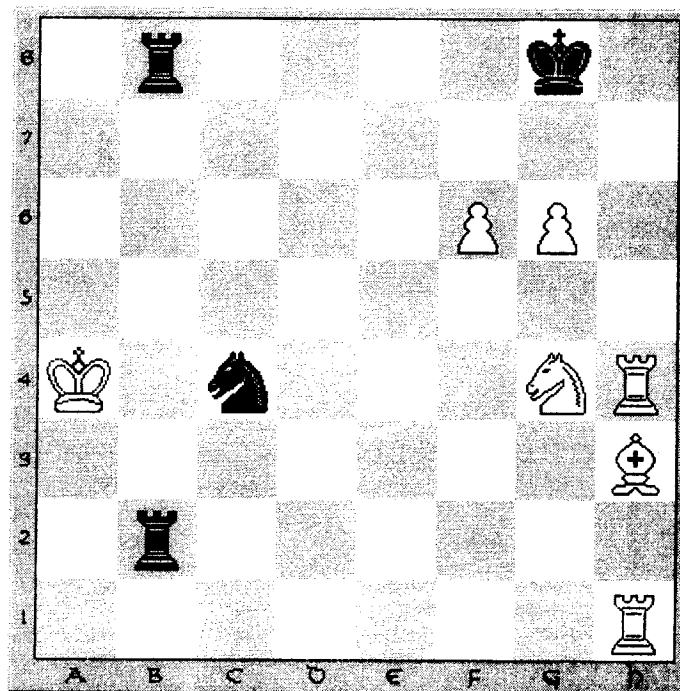

EN PASSANT

Egy kis saktörténelem

Az általános nézet szerint a sakk a Kr. u. 6. században keletkezett Indiában, de néhány saktörténész kínai eredetűnek és a Kr. u. 3. századból valónak feltételezi. Az viszont szinte biztos, hogy Indiából terjedt át a Közel-Keletre. Az olyan szavak, mint pl. „sakk” a sah uralmának eszmei megerősítését szolgálták. Ez a fogalom megmaradt az iszlám hódítás után is, a most vezérként ismert bábut pedig vezírnek nevezték. Bár Mohamed próféta – Buddhához hasonlóan – elítélte a játékot, az arab kulturális területen gyorsan terjedt a sakk. A nyugati országokban Szicília, Dél-Itália és Spanyolország arab országokba irányuló kereskedelme valamint az arab hódítások során terjedt el.

A 15. század sakkreformjáig természetesen a perzsa-arab szabályok szerint játszották, amelyek némileg eltértek a jelenlegiektől. A leggyengébb tiszt a futó volt (akkori nevén: elefánt), amely csupán átlósan ugorhatott a második mezőre, de a köztes mezőt a huszárhoz hasonlóan átgorhatta. Így mindössze 8 mezőre tudott lépni a saktáblán. A vezér is jóval gyengébb volt a jelenleginél: csak átlósan léphetett a legközelebbi mezőre. E két bábu gyengesége miatt nem volt szükség sáncra, a király az aktív élharcos szerepét töltötte be. Nem létezett az en passant ütés sem, hiszen a gyalog eleve csak egyet léphetett előre.

A soros feladvány egy Kr. u. 1000 körül élt bagdadi nagyvezír kedvenc feleségéről, Dilaramról kapta nevét. A történet szerint a vezír már mindenét eljátszotta, és utoljára feleségét tette fel egy játszámra. Az alábbi állásnál, ahol sötéttel játszó ellenfele már látszólag védhetetlen mattal fenyegetett, az aggódó Dilaram így kiáltott: „A bástyákat áldozd, ne engem!”. S lőn.

A feladat: meg kell nyerni a játszámát világossal, természetesen a fenti arab szabályok figyelembevételével. Érdemes odafigyelni az idézetre...

Végül térjünk az előző feladványra. Elég könnyű volt, a megfejtések száma is bizonyította. A helyes megoldások: Khl esetén patt, Ke3 esetén matt, Ka8 esetén egylépéses matt (Vc8). A két mozijegyet Mikó Norbert nyerte. Gratulálunk.

Továbbra is mozijegyet sorsolunk, a címek, amelyekre küldhetitek a megfejtéseket:

E-mail: mp208@ural2.hszk.bme.hu

Levél: Málnás Péter, Baross Gábor Kollégium 307-es szoba, 1114 Bp. Bartók Béla út 17.

Személyesen: Baross Gábor Kollégium Hallgatói Iroda, fszt. 8-9.

A beküldési határidő: december 5.

Málnás Péter

A KÖZRÖHEJ SZERKESZTŐI

ELNÖK: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

ELNÖKHelyettes: **Huber Péter**

**KÉSZÜLT AZ EGYETEMI
HALLGATÓI KÉPVISELET
TÁMOGATÁSÁVAL 800
PÉLDÁNYBAN A STILUS-
PRINT KFT. NYOMDAJÁBAN**

Bemegy egy lány egy üzletbe vesz magának egy fogkefét, egy fogkrémet, egy liter tejet, egy fél kilo kenyeret, 15 dkg felvágottat és egy sonkás fagyasztott pizzát. Beáll a pénztárba fizetni. Kérdezi tőle a pénztáros srác:

- Ugye neked nincs barátod?
- Nincs, de miből jöttél rá?
- Hát mert baromi ronda vagy!

*****

Megkérdezik a matematikust, az építészt és a gépészt, hogy mi jut erről eszébe:

Először a matematikus válaszol:

- Hát ez egy egyenlő szárú háromszög... (és tart egy kis félórás előadást az Euklideszi geometriából.)

Utána az építész következik:

- Nekem erről egy háztető jut eszembe, bár ez itt egy kicsit puritán...

Miután az építész is megtartotta kiselőadását a szakmájából, a kérdezők a gépészhez fordulnak:

- És önnek gépészmérnök úr mi jut eszébe erről?

- A b***ás!

- De hát miért?

- Mert nekem mindenről a b***ás jut az eszembe!

*****

A kutyán kívül az ember legjobb barátja a könyv!

Általában azért, mert a kutyán belül olvasni túl sötét van!

*****

Laza manusz közlekedik autójával. Leinti egy rendőr. Beszól az ablakon:

- Jó estét kívánok!

Az autóvezető máris kezdi keresgélni a tárcáját.

- Jó estét, mennyi lesz?

- Kétezer.

- Gumival, vagy anélkül?

*****

Mi lesz a kukacból, ha beveszi a Viagrát?

Ropi!

*****

Az apáca este sétál haza a sűrű, sötét erdőn keresztül. Egyszer csak eléugrik egy zsvány és megerőszkolja. Utána nagy hangon kérdezi:

- Na te apáca, mit fogsz mondani ha hazaérsz a kolostorodba?

- Azt, hogy amikor jöttem haza a sűrű, sötét erdőn keresztül, eléugrott egy zsvány és ötször-hatszor megerőszkolt.

- Hatszor? Én csak egyszer erőszakoltalak meg!

- Miért? Nem érsz rá?